ناول

بختیالۍ

عبدالقادر مجرم

خپرونکی : هیواد ادبي یون کلاسیف
الله

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمان الرحیم

دکتاب پېژندنه

دکتاب نوم	بخښیالی
لیکوال	عبدالقادر مجرم
کمپوزر	عبدالقادر مجرم
دچاپ کال	۲۰۱۴
دچاپ شمېر	۱۰۰۰
بیه	۱۵۰ روپۍ

Email/ qmujrm@yahoo.com

MOB 03023809538

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیکوال چاپ شوي کتابونه

- مات وزری
- ژوندون او امیدونه
- داسي يې ولي وکړل
- لویه لار ده څوک به راشي
- مینه مروره شوه
- دوی هدیره نه لري
- (بختیالی) همدا اثر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړون

د هغو شاعرانو او ليکوالانو په نوم
چې کتابونه يې ناچاپه پراته وي.د چاپ
وس يې نه لري

عبدالقادر مجرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

1

پـه بختیـالی پـوري ژونـد خپلـي دنګـې ونـې پنـډ وجود، ښاهسـته تـګ اوورکړی وو . رمضـان خو هم د دې پـه دنګه ونه، پنډ وجود، ښاهسته تګ مئین شو چې ویې غوښته.

رمضـان خپلـه هستي، نېسـتي، ملکیـت تـر اولـې ښـځې د ناروغۍ پروخت جارکړو د پلار، نیکه ورپاتې مځکه یې تولـه د بختیالی پـه ولـور کې د دې د پلار تـه ورکړه، کله چې یې بختیالی را وادۀ کړه

یو د کلي هغه سرای چې درې خونې د شمال لـه لوري پـه کې لوېدلې وې پـه هغو کې هم ده دوو خونو سرونه پټ وو چې پـه یوه کې لا تـر اوسـه دروازه نـۀ وه د دریمې خونې د پوالونـه پوره وو ، خو پر سر یې نور هیڅ نـۀ وو یو شاتیر پر پروت وو چې د هرو لمرنو او بارانونو تـک سپین اړولی وو ، چارپېره د پوال یې یونیم ګز جګ چې سر یې د بارانونو اوبو ورسره وړی وو ، د سرای دروازه یې د سهېل پـه لور وتلې وه.

څلور ګزه مخته د ملکداد د خونو شا را الګېدلې وه د ملکداد د هرې خونې د شا لور ته یوه یوه غټه موری درلوده چې د انارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نرۍ، نرۍ لښتې يې په کې نيولې وې چې درمضان د سرای د
ختيځ هم د لوېديځ له لوري د دۀ څۀ مځکه پر ته وه.
دا چې رمضان بې له دې سرای او پۀ دې سرای پوري مځکې
بل هيڅ هم نۀ درلود ځکه يې د بل مزدورۍ او بزګرۍ ته ملا
تړلې وه
بختيالۍ ډېرې ورځې ورته وويل "زۀ بۀ هم پۀ کښت
کرونده کې کار درسره کوم"خو د دۀ «هو» پر خولۀ نۀ راتلۀ، دا
چې کښت له کوره ډېر لرې وو ځکه دی وېرېدۀ چې داسې نۀ
وي بختيالۍ ته څوک پۀ لاره کې ودرېږي يا لاس ورواچوي
پۀ شرمونو بۀ مې وشرموي.
رمضان بختيالۍ ته د مرستې اجازه نۀ ورکولو وجه هم دا
وه.
بختيالۍ هم پوهېده چې مېړۀ مې د داسې سوچ سړی نۀ دی
چې "ښځې دې له خپلو خاوندانو سره پۀ کروندو کې مرسته نۀ
کوي" دا پوهېده چې "خلک ټول ګوته پۀ غاښ ما ته حېران
حېران ګوري"
يوه ورځ خو لا داسې هم وشو چې څو ځوانان پۀ لاره کې يو
ځای سره ناست وو، کله چې بختيالۍ پۀ لاره تېرېده يوۀ ور
پسې ږغ کړو "له نظره مۀ شې" دې يې هيڅ جواب ورنۀ
کړو. پۀ تلو تلو کې يې پر دا خندل دوی خواران څۀ خبر دي
چې دې د ځان هغه عيب خوندي ساتلی دی کوم چې د دې د
ښکاره ښائيست" توهين کوي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسي بهٔ هم نهٔ وو چې د دې ټولو بهٔ نیت خراب وو ، د ېر به شاهد پهٔ دې نیت پهٔ لاره کې ناست وو چې دا ماځیګراوبو ته ځي د تګ ننداره بهٔ یې وکړو د دوی پهٔ نیت بهٔ خدای خبر وو ؟.
دې ځکه پروا نهٔ پهٔ کوله چې و دې ته خپل ښائیسته تګ له وختونو وختونو معلوم وو او هم یې دا یقین وو چې دا خلګ زما د قدمونو ننداره ته ناست دي ننداره یې کوي.
پهٔ دې ډول څو کلونه تېر شول ، اوس نو بختیالۍ د دوو ماشومانو مور وه ، یو سړی چې دې پهٔ دا څو کاله نهٔ وو لیدلی لکه د دې لېورزی."
چې د دې د مېړه د میراث خوارهٔ زوی وو" اوس اوس له جېله راغلی وو.
له دې سړي د دې ډېر بد راتلو لکه د ملکداد چرسک تل بهٔ یې پهٔ لاره کې ناست وو ، یوه لوېشت قد ،نری وچکی مخ ، ژړ لوی غاښونه ، تارتار ږیره به یې ښه پهٔ تېلو ننولې وه(ډېره غوړه کړې) چې چوغۍ سترګې بهٔ یې تر ورځو پوري پهٔ رنجو توري وې.
چې دا بهٔ ورنژدې شوه دهٔ بهٔ پر غوړ لاس کښېښودو پهٔ لوړ ږغ به یې کاکړۍ غاړې وویلې

لــــکوې د ښو نو کـــان
خواره سي غرق د کو ځوانـــان
پـــهٔ نــو کـــان وهــي لـــمن
لاره ژړغــارګي د خـــاؤلـــن
ښائسته دی ولنګ پـهٔ بـوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـــ کېنی راځي او بــولــه

دي ته بۀ هغه متل ورياد شو "زړۀ پۀ داسي ځای کې دی چې لمر يې نه دی ليدلی" کله کله بۀ يې له غاړو سره سره نورهم څۀ نۀ څۀ وويل

"ستا د لاسه خو زما خوب تښتېدلی دی تل مې ستا اند ښنه وي.... " څو څو ورځي يې پوه کړی سړيه ولي داسي کوې خپل کار کوه د عزتمني کورنۍ يې مـۀ د خپلي کورنۍ عزت اخلـۀ . مـۀ زما او زما د مېړه نيت سرۀ بدۀ وه ، کـه د کلـي خلګـو و لېدلي بيابۀ تـه پـۀ خلګـو کې پـۀ کومـو سترګو ګرځې او زۀ پـۀ کومو او يا زما مېړۀ وليدي ؟.

سړي سر نـۀ خلاصاوو ، ډېره يې سترې کړه ، يوه ورځ يې مېړۀ له کوره ښار تـه لاړ خوابنې يې د د باندي وتو نـۀ وه ، غـتهوکې ناسکه "لور زرينه ،زوی خاخان" تـه يې وويل کـه (انا)چېري پوښتنه کوله ورته "وياست او بو تـه لاړه راځي " وړوکـی زوی يې پۀ غېږ کي واخيست پۀ ځغاستۀ له يوۀ او بل د ېوال سره د ملکداد تر کوره ورغله دايې د مېړۀ د ميراث خوارۀ کور وو چې دې کله هم پۀ سترګو نۀ وو ليدلی د ملکداد لـه ښځې چې يې پوښتنه کوله ، د هغې پر ځنګانه يې پروته ډوډۍ ،تر مخ يې د شلومبو ډ که کونجی ليده.

پوښتنه يې ځيني وکړه "برېښمين چېري دی" (ملکداد)

د ملکداد ښځۀ چې د شلومبو کونجی ته يې لاس وراچا وۀ "پۀ هغه خونۀ کې دی"

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې پرونی یې پر مخ سما وؤ په هغه خونه ورننه شوه
ملکداد چې یوه پښه یې پر هغه بله اړولې وه "ښت ته پروت سپیني غټې تسپې یې په یوه ګوته اړولې پټکې یې پر بل بالښت ورته پروت وو ده د پټکې د پر سر کېدلو هڅه کوله چې را پورته شو پټکی یې پر سر کا وؤ "بختیالی ته او زموږ کور؟" له روغېږه پس
بختیالی له شرمه کښته کتل ناسته وه ډېر د زړه په زور یې د زوی کېسه ورته وکړه.
ملکداد د مسخرو په ډول له ورې خندا سره ورته "وویل زړه به یې درسره غواړي"
بختیالی چې د دهٔ لخوا د پړوني څاک نیولی وو د پړوني هغه څاک یې په غاښو کې ټینګ ونیوو خپل ماشوم یې په غېږ کې واخیستو ولاړه شوه، له ډېره تهره یې سر د دروازې له چوکاټه وواهه.
ده په کټ کټ وخندل "زه به یې پوه کړم".
په لاري یې له ځانه سره فیصله وکړه چې پلار او زوی سره خبر دي په دې بلهٔ ورځ چې اوبو له لاړه، د کلي ښځو ورپوري خندل، تو کې یې ورسره کولې "خواره شې ته یې څه پروا کوې لېورزی دي دو مره پهٔ حق راست دی تول ماځیګر پهٔ لار کې درته تېر کړي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې په لاس رسی کشوله له (ځا) یې اوبه راکښلې، کټ کټ وېې خندل. "دی هم غواړي چې د رمضان چل و رسره وکړم".

یوه بله ښځه چې کلیوالهاو همځولې یې وه، د پوزي چارګل یې سما وؤ "له هغهٔ سرهٔ دي څنګه چل وکړي؟".

بختیالی چې له (ځا) راکښلي اوبه په ګوډي کې تویولې په کېسه یې شروع وکړه.

"رمضان چې زهٔ نه وم غوښتې ، یوه ورځ په غرهٔ کې په مخهٔ راغلی ما او مور بوتې کول ، دی به نو هم خود په یو کار پسې وو ، تر ما چې تېر شو ، په تلو تلو کې یې تر شا ډېر ډېر راکتل ، پر یو هسک ځای کښېنستو ، ما ته یې له هغه ځایه کتل ، زهٔ او مور روانې شوو ، دی تر هغه وخته پر هغهٔ ځای ناست وو ، تر څو موږ په کېږدۍ دننه شوو.

ماښام دی هم راغلی زموږ کېږدۍ ته ودرېدو ، نارې یې کړې" مسافر یم د اودس اوبه که مو راکړې؟".

اوبه مو ور کړې ، پلار مې پر کورنه وو ، شپهٔ یې وکړه ، سهار یې مورکۍ ته دا کېسه کړې وه "ښځه مې وفات شوه که دې دا لورکۍ را کړې وای؟" زهٔ نهٔ وم خبره چې دی او بابا له ماپهٔ پټهٔ کې تر ډېرهٔ سره نژدې شوي دي . له هغې ورځې پس چې بهٔ زهٔ له کېږدۍ را ووتم په هغهٔ لوربهٔ مې وکتل سړی بهٔ پر هغهٔ لوړ ځای ناست وو.

یوه ورځ مې پړی پر اوږه کړو د بوټو په بهانه له کوره را ووتم، سړي ته ورغلم لاس مې له خولې ورته واخیستو ته شرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهٔ لرې سهار راسې پر دې ځای کښېنې تر ماښامهٔ د چا پهٔ عزت کې نهٔ یې د خلګو عزتونهٔ اخلې .....". سړي خندل سوکه سوکه زما پر خوا را روان وو سړی سم دستي را وغورځېدو ما ته یې لاس را واچاوو ،ما هم غېږ ور باندي وګرځوله.دی زما له زورهٔ نا خبره وو،خوارکی مې ومخکه ته کړی،پهٔ هغهٔ له کوره راوړي پړي مې ټینګ وتاړهٔ ، زهٔ کور ته لاړم مور ته مې کېسه وکړه مور زما د خبري له اورېدو سرهٔ سم څرخی وغورځاوۀ.

"پر خوله لاس ونیسه چې و بل چا ته وه نهٔ ووایې ، زموږ له دې سړي سره خبره روانه ده تا ورکوو ...."زهٔ حقه حېرانه کښېنستم دلته نو پر ګودر ټولو ناستو ښځو پهٔ کټ کټ خندل

یو بلې ته ویل خوري تر اوسه مو اورېدلي دي چې یوې ښځې سړی غو ځار کړی دی دا ترل خو یې هوس وچ کړي".

بختیالی چې د (ځا) رسی را خلاصه کړه دوی یې کښېنولې چې تاسو یو ګړی پس راپسې راسی زهٔ دی ګورم که وو بختیالی چې راغله دی پهٔ لاره کې ناست وو دې ګوډی پر لوړه کښېښوی د دهٔ پهٔ خوا ور روانهٔ شوه"د دهٔ زړهٔ د خوشالی ټوپونهٔ شروع کړو چې کار جوړ شو"دا چې ور نژدې شوه تهٔ شرم نهٔ لرې د وو دې و رسی ته یې لاس کړو.

څوک چې شرم نهٔ لري له هغو سره بختیالی داسې کوي چې ورسېده دی ولاړ شو دې غېږ پر وګرځوله ومخکه ته یې کړی هغه را اخیستې رسی یې پر واړوله ټینګ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وتاړهٔ راکش یې کړی د لاري منځ ته دې خپل ګوډی پهٔ سر کړی روانـهٔ شـوه د دهٔ زورونـهٔ ، زاری وې ،د خـدای د پـاره خلاص مې کړه څوک به مې ووینې بیا مې توبه ده داسې به نهٔ کوم یو ګړی وروستـهٔ شاته پاته ښځو د دې پردروغو خندل را روانې وې یوې څه ویل بلې څه؟ چې پهٔ لاره کې یې چرسک تړلی ولیدو ټولې حېرانې شوې.

چرسک پهٔ خپل زور او چل د خلاصېدو هڅه کوله هم یې وښځو ته زاری شروع کړې د خدای د پارهٔ خلاص مې کړی.
ښځو له ډېرو ګپو پس خلاص کړی بیا چې بهٔ هر وخت ښځو ولیدی ور پسې ناره بهٔ یې کړه "بختیالی چرسک هغه دی "وایي خبرهٔ چې تر نهه غاښه ووځي تر نهه غرهٔ اوړي سو که سو که د چرسک پهٔ تړلو د کلي نر او ښځه ټول خبر شوو او هم د چرسک مور او پلار ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

2

بختیالۍ سهار وختي ولي جامې پټکی ،سدرۍ ورکړه رمضان ماجت (جومات) ته لاړ.
بختیالۍ ژر ژرخپل لمونځ وکړو ماشومان هم را ویښ شو په بستره کې يو ، بل ته خپل په نکریځو سره لاسونه ښکاره کول.
دې تودې (ګرمې) اوبه ، يو لوی تال راواخیستو پر خپله لور يې ډغ کړو.
"زرینې ته را پورته شه زه دې د (انا) سر ور پرېولم تـه بـه اوبه پر اچوې"زرینه له څه ځنډه وروسته راپورته شوه لاس يې له نکریځو پرېولو.
خپلو سرو لاسونو ته يې کتل چې اوبـه يې پـه لاس ورکړې دې خپله خوابښې پـه غېږ کې راپورته کړه وړوکې لور يې اوبه پر تویولې سر يې ورپرېولی ښې پاکي جامې يې پـه واغوستې شا وخوا يې بالښتونه ورکړو کښې يې نوله.
د خوابښې تر خولهٔ يې دا لفظونه دا يې را وتو چې هسې دا په پوهېده"رمضان چیرې دی" مورې هغه ماجت ته تللی دی نن د لوی اختر ورځ ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د بختیالۍ او خوانبې خبري ختمېدې د رمضان تروخی
شو دننه راغلی د مور د منځلي سر، پاکو جامو د پر خوند
ورکړو دا هغه یې وکړه چې د خوانبې په حق راسته نږور په
غېږ کي تېنګه ونیسي پر تندي یې مچ کړي خو داسي یې
ونه کړو خپل واړه یې په سترګو شو.
د ځپلۍ له کښو سره سم یې پر مور غږ وکړ ځوله مورې"
د اختر دي مبارک شه".
بختیالۍ ته یې مخ ور واړوو بنځې "د اختر دي مبارک شه".
له زړيني سره یې په لاس د اختر مبارکي وکړه
خپل واړۀ واړۀ زامن یې په غېږکي پر یو ،بل ځنګانه
کښېنول بختیالۍ پیاله ورډکه کړه.
رمضان له ورې خندا سره سره په خواږه نظر ور کتل "ښځې
چای خو مې په ماجت کې وخورې"
بختیالۍ چې په نکریځو سره لاس کې هګۍ ورمخته کړه.
"تۀ دا پیاله درپورته کړه یوه هګۍ بۀ هم ورسره وخورې".
رمضان چې یې هګۍ له لاسه نیوه "ښځې هګۍ دا هلکانو
(ماشومانو)ته ور کړه".ماشومانو په یو ږغ وویل بابا مات
یې راکړه،بابا ماته یې راکړه
رمضان چې هګۍ سپینه کړه نیمه یې یوه نیمه یې بل ت
ورکړه که یې څۀ هم مور هسې خوله خوځوله دوی ورسر
پوهېدو چې دا وای.
"رمضانه زویه اختری خو بۀدي کړی وي که څۀ هم د
پۀ غوږ نبه نۀ اورېدو رمضان یې غوږ ته خولۀ ورنږد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه ، نۀ موري اختری له څه دی چې د اختري روپۍ وای ته
بۀ دلته پۀ بستره کې ناروغۀ راته پروته وې "رمضان بیا د
مور پۀ خبره له څو واره پس پوه شو "زویه له یو چابۀ دي
پۀ پورکاوۀ"
رمضان موري "اوس خو ښځي له پورو د سر تر ښکره شوم
څوک پور نۀ راکوي "دلته یې له ټوخي کولو سره سا سمه
شوه پۀ اوله خبره یې پوه شو.
"زویه چې بختیالۍ راته وویل موري نن د لوي اختر ورځ
ده ، زړۀ مې ډېر ښه شوو چې نن بـۀ پـر وور پخـه (ینـه)
وخورې د خولې خوند بۀ دي پۀ ښه شي هغه ته وای اختری
مي نۀ دی کړی ، خېر ګاونډیان بۀ برخه راوړي پۀ هغه کي
بۀ د ینې خاشه وي بختیالۍ لوري چې را یې وړه پۀ مالګه
یې ښه تروه کړه د خولې خوند بـۀ مې لږ پـۀ سم شي"
رمضان نور څه کولای شو بس (اوف)بۀ یې کړو ، د مور بـۀ
یې وارنه وو لوري یو چا برخه نۀ راوړه؟.
بختیالۍ" نۀ موري چې رابې وړې زۀ یې دستي در پخوم"
ته یې غمه شه د ګاونډیانو برخې وځنډې دې(ناوخته)شوې
، دوی د مور پوښتنو دومره ستړي کړو چې اخیر یې پۀ
لویه ږیره پۀ ژړا شروع وکړه.
بختیالۍ ورنږدې شوه "سریه پۀ ژړا یې سر نۀ سره ورځي ،
داسي به وکړو ، چرګ خو لرو هغه به ور حلال کړو (ینه) بۀ
یې پر وور ور پخۀ کړو دا یې پۀ خوند څۀ پوهېږي؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمضان د بختیالۍ په خبرو لږ ډاډه شو سترګې یې له اوښکو پاکې کړې زرینه ته یې اشاره وکړه دواړه سوکه وو تو پلار او لور دواړه په چرګ پسې ځغاستو. بختیالۍ خوابنې ته ناسته وه، د همسایه ماشوم برخه راوړه، بختیالۍ ته یې وویل "ترورې (ینه) هم پکښې ده مور مې ویل دا به پر وور پخه کړې، دوی اختری نه دی کړی، زړه به یې ورته کېږي" دې هغه برخه راوړه زر زر یې وور بل کړی پر (ینه) یې مالګه واچوله پر وور یې کښېښوله هغې ته ناسته وه. لور و مېږه یې له خوا او خاطره وتلې (هېرشوي) وو، چې د لور یې چغې شوې دا ورولاړه شوه د سرای تر دروازې ورتله لور یې دروازې ته را ورسېده پړونی یې په لاس کې وو په ژړا کې بېرته وګرځېده هله مورې بابا (ځا) ته ولوېدو دې هم ورسره چغې کړې دواړه (ځا) ته په ځغاسته ورغلې هغه د وختونو زاړه (ځا) ته، هغه (ځا) چې د یاغي شنو کوترو د اوسېدو ځای وو، تر هغه د (ځا) پر غاړه لېونی ګرځېدې.

تر څو چې کلیوال یو یو راتلو د چا لاس په وینو سره، د چا په وینو سره چاړه په لاس کې، چا د یو پر توک برسېره بل وکړه چې څه ډول (ځا) ته ولوېدو له (ځا) یې څه غوښت؟ یوه زرینه خبره وه هغه په چغو سر وه لکه لېونی پر (ځا) چارپېره ګرځېده چې کلیوال و د شنو یاغي کوترو همسایه رمضان مړ را وکښو ماجت ته یې یو وړی یو غټو کی زوی ورسره لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا او لور کور ته راغلې خونه له دوده (لوګي) داسې ډکه وه چې ښځې سترګو دیدنه کاؤو ، ورړکي زوی یې ژړل دې هغه را پورته کړی په غېږ کې یې نیولی وو ، اوښکې یې په ماشوم کې تویېدې لور یې د خونې د وره پرده پورته کړه چې دود (لوګی) کم شو دې خوابې ته وکتل تر خولۀ یې ځګونه راغلي وو ، دې ماشوم بېر ته کښېښوی خوابې یې را پورته کړه خولۀ یې ور پاکه کړه او بۀ یې پۀ خولۀ کې سوکه سوکه وراچولې چې څه یې سا سمه شوه هغه (ینه) یې ورولۀ پۀ خولۀ کي یې ور کوله چې کله بۀ یې سا سمه شوه د رمضان پوښتنه بۀ یې کوله دوی بۀ ورته وویل مورې وتلی دی راځي . تر هغه ورځې چې دا یې هم پۀ رمضان پسې خاموشه کلي (هدیرې) ته یوړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

3

بختیالۍ سهار وختي وور بل کړی وو، د نغري پر غاړه یوازي ناسته وه، خپلو ویدو ماشومانو ته یې کتل.
سترګې یې له اوښکو ډکې وې دا فکر یې کاوو"چې نن به یې څوک را پورته کوي، اول خو به یې پلار له ماجته راتلۀ، یو یو بۀ یې پۀ ناز را پورته کاوو".
زرینه له دباندې راغله "مورې! دینک کاکا راغلی".
دینک پۀ زرینه پسې لنډ پۀ خونه را دننه شو، د نغري پر هغه بله غاړه کښېښستو.
دینک "بختیالۍ دا صلاح مې درسره کوله که ستا خوښه وي، زۀ بۀ رپورټ وکړم".
بختیالۍ چې له چائینکې سر پورته کړ، بیرته یې پر کښېښودو ،د خپل لاس بنګړي یې کښو "نۀ کاکا، زموږ رپورټ یوه مانا نۀلري، نۀ سړی وهل شوی دی نۀ ویشتل شوی، پۀ (څا) کې لوېدلی دی، دا پر دې زورورو څوک اړوي چې تاسو وژلی دی".
دینک له چای پس اچولی نسوار تو کړۀ، نه زویه زۀ ودې ته حېران یم دومره لرې یې له کوره (څا) ته څنګه بوتلی؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالۍ چې د چای پیالې ډکې کړې، کنبلې بنګړي یې سره یو ځای کول "کاکا زرینه وایي چې موږ له کوره ووتو د ملکداد د چرسک نارې او اشارې یې وې چې هله یو څوک په (ځا) کې ولویدو.

زه او بابک چې ورغلو، بابک (ځا) ته سرور ښکاره کړی دۀ له شا پسي پورې واهۀ ،کاکا زرینه مې پوه کړې ده چې پر خولۀ لاس ونیسه او ګوره ، ګوره چې دا خبره وچاته ونۀ کړې، پښتانه وایي «تېز په تاځیله نه نیول کیږي» کار بۀ له چله اخلو".

دینک چې پۀ لاس کې خلی پۀ وور کې غورزاوۀ زۀ خو وایم "رپورټ بۀ ښۀ وي".

بختیالۍ پۀ قهر او ګونجې تندي ورو کتل "کاکا خو درته ومې ویل، له دې څه بۀ کار پۀ چل اخلو، نور وس خو زموږ نه پۀ رسیږي".

دینک ولاړ شو، خپل تور خیرن،خلاص شوی پټکی یې پر سر پیچلی "سمه ده، لورې چې څنګه ستا خوښه ده،خو دا یوه خبره یاد لره، پر ما چې دې هر بار وي، زۀ هم پۀ شپۀ تیار یم، هم پۀ ورځ".

چې دی ولاړېدو د بختیالۍ مور او پلار هم راغلو، مور یې دلې پۀ چغو شوه، پلار یې ماجت لاړ،پۀ ماجت کې پر فاتحه چې دعا وشوه، له دعا وروسته یې ملکداد ته مخ ور واړاوو، پوښتنه یې ځینې وکړه" دا واقعه څۀ وخت پېښه شوه ،او دۀ له (ځا) د اختر پۀ ورځ څۀ غوښت؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکداد له بلې دعا وروسته چې خلگ رخصت شو "زما دا شک دی، دومره وختي چې (ځا) ته ورغلی دی، د کوترو د نیولو هڅه یې کوله ، د دهٔ غریب خو مور ناروغه وه، یو چا بهٔ ورته ویلي وي چې د کوترو ښوروا یې ښهٔ ده.

ورځ یې پر فاتحه تېره شوه ، ډوډۍ یې د ادم خان پهٔ کور کې وخوړه، د ماخوستن له لمانځهٔ چې راغلی، له بختیالۍ یې پوښتنه وکړه "لورې! دا اوس ځنګه پېښه شوې ده؟،دهٔ د اختر پهٔ ورځ له (ځا) څهٔ غوښت؟".

بختیالۍ چې یې بالښت و ځنګ ته کېښښودی، کښېښسته تو له کیسه یې ورته وکړه.

دی هغه ډول ناست وو "لورې! زهٔ څهٔ چل وکړم؟. له ما خو یې ورخونه یوړل".

بختیالۍ چې سترګې یې د مور پر خوا واړولې "بابا تهٔ او مورکۍ صبا خپل کورته لاړ شی.پهٔ کیسه کار مهٔ لره.زهٔ پهٔ خپل کار پوهېږم، وماته ښهٔ درک راکوي، تاسو کار مه پهٔ لرۍ".

"لورې! پهٔ دې زهٔ ښهٔ پوهېږم. چې تهٔ تر ما ښه پوهېږې، ځکه خو تل له خانه سره دا وایم .کاش! دا مې لور نه زوی وای".

بختیالۍ : "یو خو ستا لاس نهٔ پهٔ ښیلي، بل زهٔ پر دې ویرېږم ماشومان را وژني".

دریم مانښام یې : مېرهٔ میراث خور، ملکداد کورته ورغلی "بختیالۍ دا ماشومان دې روان کړه، درځه کورته. ځهٔ کوې چې له دې ورو ماشومانو سره، پهٔ دې تورو دېوالونو کې ناسته یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته بهٔ دې لږ له ښځو سره خولهٔ پرې وي، لږ بهٔ دې پام پهٔ بله شي".

دې لرګي ته لاس کړو "وزه، تهٔ چې د ماشومانو له غمه مړ کېدای، پلار بهٔ دې نهٔ ور وژلی".

ملکداد چې پهٔ غاښو کې نیولي د بربت وېښتان پرېښول "نهٔ بختیالی، تهٔ هسي بدګمانه شوې یې، ګمان مهٔ کوه، ګمان د ایمان زیان دی".

دا ورولاړه شوه چې د لرګي وار یې پر کاوهٔ، دی ووتو.

بختیالی چې څو ورځي پس ورغله سنګین ته "پهٔ ما خو تهٔ خبر یې، مېړهٔ مې مړ شو، بل سړی زهٔ نهٔ لرم، چې ستا فصل در پالي، دا فصل له یو مسلمان وراوله چې بیه یې کړي چې څو مره مې حق جوړېدو هغه را کړه".

سنګین که څه هم غځېدلې پښې را ټولې کړې. بیرته یې هم یوه پر هغه بله واړوله، را پورته نهٔ شو.

بختیالی هم دا محسوسه کړه چې دی وایې زهٔ هم یو سړی یم "سمه ده خورې. هغه ورځ ملکداد هم راغلی، دا ستا وراسه یې کوله".

بختیالی که څه هم د سنګین له خوا د پرونې خاک نیولی وو، بیا یې هم سنګین یوه سترګه لیده " نهٔ نهٔ وروره. ګوره چې ملکداد ته یې ور نهٔ کړې".

سنګین چې د دې یوه ښکاره سترګه ته کتل" سمه ده خورې، زهٔ بهٔ یو څوک پیدا کړم چې بیه مې کړي. ستا روپۍ بهٔ وروړ کور ته در وړې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنګین څو ورځې پس کورته ورغلی، لس زره روپۍ یې ور کړې "خورې ستاسو فصل خو دریم پهٔ ځلیرویشت زره بیه کړې، پهٔ ځلیرویشت زره کې ستا دریمه، اتهٔ زره کېده، ما لس زره در کړې".

بختیالی هغه روپۍ ور نیولې "وروره کور دې ودان".

ځلور میاشتې بې پهٔ دې تورو دېوالونو کې پهٔ دې تیرې کړې چې دا راز ځان ته معلوم کړم ، د پنځمې میاشتې پهٔ اوله شپهٔ ځلور، پنځهٔ سپین ږیري، یو د کلي مولوي صاحب راغلؤ، له روغبړه پس مولوي صاحب له جېبهٔ تسبې را وکښې، تسبې یې بیرته و جېب ته کړې چې پهٔ خبرو یې داسې شروع وکړه

"بختیالی شکر دی مور، خدای مسلمانان پیداکړي یو، مسلمانان چې دي تر دې ټولو انسانانو افضله دي،هغه پهٔ دې چې پهٔ دین د اسلام دي .... اوس بهٔ د مطلب خبرې وکړو، بختیالی زمون، پهٔ مذهب کې داسې دي چې کومه ښځه د مړوښې وي، هغه ښځه بهٔ ضرور مېړهٔ کوي، مور، د دې د پاره راغلي یو چې خپلې غاړې خلاصې کړو".

بختیالی چې پر خپل ویدهٔ زوی کالی سماوو "مولوي صبب! تاسو ته دي خدای خېر در کړي، دا ښهٔ شو چې تاسو راغلاست، زهٔ مو پوه کړم ،اوس بهٔ مېړهٔ ضرور کوم، یو خو بهٔ ځان له بهٔ وماته مهلت راکوی چې زهٔ سوچ وکړم، ځوک زما د پاره ښهٔ دی، هر څوک چې زما خوښ شو، زهٔ بهٔ درته induced وایم، له هغه سره بهٔ نکاح را وتړئ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي صاحب چې دوباره راکښلې تسپې جېب ته اچولې "بختیالی ! تهٔ پرېدي خلګ څهٔ کوې، دا خپل میراث خوار دي بې واده ځوان زوی ناست دی، هغه وکړه، روپۍ ورسره ډېرې دي، د هیڅ کمی بهٔ ور سره نهٔ وي".

بختیالی چې سرکښته ځړولی وو. د نغري پرغاړه بې پهٔ واړه خلي لیکې کښلې "نهٔ مولوي صاحب دا سړی خو ښخي نهٔ کوم، دا زما د مېړهٔ قاتل دی".

مولوي چې لاس سره مروړل "بختیالی نخرې مهٔ کوه، دا سړی دي خدای قریب کړی دی".

بختیالی چې پهٔ لاس کې وړه لښته، پهٔ جار کې وغورځوله "مولوي صاحب ! نهٔ بې کوم چې پر سر بې را وتړی لا هم".

مولوي صاحب چې مخ مجو(مجید) ته ور واړوو "بختیالی ستاخوښه ده، ملکداد خو هم ښهٔ در معلوم دی. که بې پهٔ رضا زوی نهٔ کوې، سبا دي پهٔ زور پهٔ کوي".

بختیالی چې مخ بې ماشومانو ته واړاوو "مولوي صاحب ! پښتانهٔ متل کوي، وايي «پر لمانځه مي ودروې تهٔ. وايي بهٔ بې څوک".

مولوي چې پر ږیره لاس تېراوو، سترګې بې پهٔ بختیالی کې وې "بختیالی مورِ سوال درته کوو، مهٔ ځان بې شرمی ته جوړه وه، مهٔ دی، سبا ک. بدنامه شوې. بدنامي خو دي د دهٔ ده".

له دې خبرې سره سم ولاړ هم شو. د سرای تر دروازه ووتو. بختیالی هم پټه او سوکه . سوکه پهٔ لځو پښو ورغله، د سرای

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دروازه کې. و یونیم گز دېوال ته پټه ودرېده، دوی سره رېغېدو. خبره مجو (مجید) اکا کوله".

مولوي صاحب دا خبره لکه چې رېښتیا ده چې دا سړی د ملکداد زوی وژلی دی".

مولوي صاحب "هو مجو په دې کې شک نشته. وماته په خپله ملکداد وویل".

مجید اکا "مولوي صاحب! بیاخو پکار ده چې موږ په دې خپلو ډېرو کې تو کړو چې پر نیمه شپه، د ورو یتیمانو په کور کې ناست یو. ومور ته یې سوالونه او زارۍ کوو چې ته او یتیمانو ته د پلار قاتل ور پلار کړه".

مولوي صاحب "مجو موږ خو یې د را روان وخت غم کوو. موږ وایو چې سره میراث خوارهٔ دي، گوندي دا خبره ورکه شي. په را روان وخت کې به بیا گزک نهٔ کوي.

مجو ما هم اول داسې محسوسوله چې بختیالی نهٔ ده خبره، لکه څنگه چې په سړه سینه رېغېدم. مجو که څهٔ هم زهٔ غلط وم چې بختیالی نهٔ ده خبره.

مولوي خیر دی خبره دي وي. پرېږدی چې څو شپې نخرې وکړي بیا به خوشاله وي، د ملکداد زوی به کوي.

مجو تهٔ خو خبر یې. د ملکداد تر مخ ډېر لوی. لوی سړي نه ئې رېغېدای. بختیالی خو هم څهٔ بالښته نه ده".

مجید اکا: "مولوي صاحب! کومه بالښته؟".

مولوي صاحب "ولې نهٔ دي دي اورېدلي....

قام د ډېردی دلسته نسته پر تا جنگ کوي بالښته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځیګر وهی لمر تانګه پر تابالښته جنګېده
لچ یې مات وی دا ورغښته تر مړو بهه وه بالښته".

دې غاړو و بختیالۍ ته دومره حوصله ور کړه چې راغله پر بستره داسې وغځېده، لکه له دې سره چې هیڅ هم نهٔ وي شوي، تر سهاره پهٔ خوارهٔ خوب ویده وه. سهار چې را پورته شوه، سترګې یې رنې وې، داسې یې محسوسوله لکه دا چې بالښته وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

4

څوشپې پس چې بختیالۍ یو سهار را پورته شوه، د پلار د کور سودا ورولاړه شوه، مرغسن وو (نرۍ وریځ) چې د کور د خونې دروازه یې کولف کړه، را ووته د خپلو ماشومانو تر غوږو یې ځادرونه وتړل، روانه شوه.

په لارې چې څه لاړه اسمان ته یې وکتل، وریځې بنۀ ځان سره ور کړې وو.

یو ځل یې لا دا اراده وکړه چې بېرته وګرځه. نن ورځ سړېچنه ده (سړوکې) بیا یې توکل کړی ماشومان یې په مخه کړو، روانه شوه.

غټوکي لور او زوی یې بنۀ وو، هغه د بر ورکی ورور دوی په غېږ کې یوار یوه بیا بل اخیستو، هغه لږ غټوکی دې په غېږ کې اخیستی وو.

یو وخت چې یې پر پښو روان کړی، لورکی یې تر لاس نیولي وو، د بختیالۍ ور پام شو، کمیس یې په غاړه وو، پرتوګ یې نه وو.

د لارې په منځ کې کښېښتو، غوټه یې خلاصه کړه، دلته یې پرتوګ په ور په پښو کړی، سوکه، سوکه د ماشومانو په تګ سوکه تګ پرېکړی، د غرۀ لمنې ته ورسېدو، د انا ګیانو پر چینه کښېښتو، غوټه یې خلاصه کړه، ډوډۍ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

راواخیسته، پیاز یې سپین کړی ، دوډۍ یې پوري وخوړه،ماشومان او ځان یې په لپو اوبهٔ کړو ، هم یې د ماپښین لمونځ وکړی بیا یې مخه وکړه.

اوس نو د بابا کور ډېر لرې نهٔ وو ، پهٔ تلو، تلو کې د ما شومانو و دې ته پام شو، ناره بهٔ یې کړه ،له هغې خوا بهٔ پهٔ دره کې ددوی ږغ بېرته راغبرګ شو.

دا رنګه روان وو، د بابا وکور ته یو مغزی (لوړه اوکږه لاره) پاته وه ، مېده ، مېده ځاځوکي هم شروع شو.

پهٔ مغزي ور واوښتو، د بابا کېږدۍ یې وپېژندله، چې ولاړه وه، ډېر یې زړهٔ ښهٔ شوچې مېلمې (د کوچیانو کلی)ته لا پهٔ کډه نهٔ وه تللی.

د بختیالۍ د وړې خورکۍ زرکې چې دوی پهٔ سترګو شو، نارې یې کړې "مورې ! خورکۍ راغله".

مور یې مخ له وراغله، لاس یې پهٔ اوږو وو ، پر بختیالۍ یې غېږ وګرځوله، کور ته چې ورغلو مور یې تبخی واړوو ، دستي یې چای پخې کړې ، مور چې یې چائینکه را کوز وله "بختیالۍ ! دا ماشومان بهٔ دې پهٔ یخ وژلي وي، وار بهٔ دي کاوؤ، چې ورځ توده شوې وایې بیا بهٔ راغلې وې".

بختیالۍ چې پهٔ خپلو تودو لاسو کې د ماشوم لاس نیولي وو "مورې ! بس تر وس مې تېره شوه ، نور مې نهٔ ښو ځغملای ".

دوی ته یې چای وراوړلې ، دوی چای ځښلې ، مور یې ښې توري او سپیني غوښې پهٔ کټو کې واچولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام ته یې بابا هم راغلی مېړې یې وڅکولې ،په سیَب یې دننه کړې.
له روغبړه وروسته یې مور ښهٔ غټه کاسه، وره ډوډۍ ور واړوله ، پهٔ بله کاسه کې یې، ښې تورې اوسپینې غوښې. د دې سترې ماشومان چې پهٔ تورو سپینو ماړهٔ شو، خوب ورغلی.
مور یې وتړولو ته ځای ور هوار کړی ، یو یو یې تر لاس نیوو، ځای ته یې بېول.
له هغه وروسته پهٔ ځراغ کې تېل ختم شو ، بابا یې بالنبت ته پروت وو ، د اور پهٔ رڼا کې دې لیدو چې دپتکي څاک یې پهٔ خولهٔ او برېتو پورې مښلی.
له دې خبرې سره سم را پورته هم شو "لورې ! دا ډېر وخت ښار ته نهٔ یم تللی، ځکه تېل نشته".
پهٔ خبرو ، خبرو کې بیا دې ته راغلی "بختیالۍ ! دا خبره څو مره حقیقت لري، ستا مېړهٔ دې خلګو وژلی دی ، لورې که رېښتیا و وایم، زما اوس هم یقین نهٔ راځي".
بختیالۍ چې سترګې له موره دهٔ ته، ور واړولې " هو بابا زرینه ورسره وه ، هغې پهٔ خپلو سترګو لیدلی دی".
بابا "دا تهٔ څهٔ وایې؟ لورې هغه ورځ خو هم تا دغه وویل ، خو زما یقین نهٔ پر راتلو".
بختیالۍ "دوې کیسې دي بابا ، یوه خو دا چې ما یې زوی د اوبو رګو پهٔ لار کې وتاړه بل یې زما له مېړهٔ مخکه غوښته".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا : "ستا د مېږۀ مځکه څه غواړي ؟،هغه خو يې وماته راکړې ده".

بختیالی : "بابا پۀ کلي کې زموږ د يوه سرای مځکه نۀ ده ، دا مځکه د بر اوږدۀ او وسارۀ لري ، د دۀ د مځکې پۀ میان کې ده ، د دۀ مځکه يې سره پرېکړې ده ، دۀ دا غوښتو چې دا زموږ مځکه د ځان کړي ، وموږ ته د دې پۀ بدل کې بله مځکه راکړي .

پۀ څو، څو واره يې خلګ ورته راولېږل، خو دۀ سودا نۀ ورسره کوله.

زوی يې بیا چرسک،غل او بدره دی ، دا څو کاله پۀ جېل کې وو ، چې راخلاص شو بیا يې دا حرکتونه کول".

تږله کیسه يې بابا ته پۀ زېرو زور وکړه.

بابا يې پتکی پر سر کړی ، د ولاړېدو هڅه يې کوله "و خورې دا دی مخ لکه د سبب کښته.(تږو که يې پرې وکړه) خو مخ بۀ دې ورښکاره کاوۀ ، چرسک شی وو، هغۀ د ورېنداري پۀ عزت څۀ خبر دی. چې ستا مخ يې لیدلی وای، بله ورځ يې پۀ خدای که ستاپۀ خوا کتلي هم وای.

د دۀ خو دې قد و قامت، ښاهسته تګ خوښ شوی دی".

بختیالی د بابا ومخ ته کتل "ملامته یم ، مور خوارې پۀ څو، څو واره راته وویل، دا! مخ مۀ پټوه ، دا مخ پټول بۀ دې یو ورځ پۀ یوه لویه بلا واړه وي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا چې خادر اغوستو : "سم یې درته ویلي دي " پښتنو کله کلا ګانې درلودې؟ ،کله یې ښځې پهٔ پردو کې نغښتې؟ ،لکه دا اوس چې مور کوچیان یو.

ټول پښتانهٔ دا ډول ازاد خلګ وو ، داسې ازاد ژوند یې وو لکه دا مور ،د اکثرو کیږدۍ وې یا یوه ،یوه خونه ، چې چا، چاردېوالي پېژندله نهٔ، دا زمونږ پهٔ ډول یې ښځو کارونه کول ،دا ببخي لږ وخت کېږي چې پهٔ ښځو یې مخ پټول او پرده کوي ،پر کورو یې چاردېوالۍ شروع کړې.

خو اوس یې لا د ډېرو کورو چاردېوالۍ نشته ، خونې یې تهٔ پهٔ خپلو سترګو وینې.

لورې! زهٔ اوس څهٔ وکړم ؟".

بختیالۍ چې یې ځپلۍ سمولې "بابا تهٔ هیڅ هم مهٔ کوه ، مهٔ پهٔ دې کیسه سر خلاصه وه ،مهٔ کار پهٔ لره ، نهٔ ستا لاس پهٔ ننبلي ، زهٔ پوه شوم او زما کار.

تهٔ ځان داسې واچوه چې زهٔ ببخي پهٔ هیڅ هم نهٔ یم خبر ". شپهٔ ډېره تېره وه ، سهار نږدې وو چې دوی ویده شو.

سهار چې بابا له مېږو سره ولاړ ، مور یې اوبو ته.

دې صندوخ خلاص کړی، د هغه سرې او بابا عکسونه یې را واخیستو ، پکښې وبې کتل ، هغه عکس یې پیدا کړی ، چې له شا پهٔ شنه قلم یو څهٔ پر لیکلې وو.

ورځ تېره شوه ، شپهٔ راغله، بابا ته یې وویل "زهٔ سبا کور ته ځم ، تهٔ بې غمه شه ، که چېرې پر ما یو تکلیف راتلو، زهٔ بهٔ ضرور تاته حال در کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بابا پنځه زره روپۍ ورکړې "دا به یو شی په واخلې ، یو مې درکوم ، ته خو یې اوس له ځانه سره نه شې بیولای بیا به یې زه یاشمک (شمس) وروور درولي ، ماشوماتو ته به یې حلال کړې".

سهار لمر تر اوورو را وتلی وو، چې له بابا او مورکۍ یې رخصت راواخیست ، د کور په لور راروانه شوه.

ماځیګر غټ وو ، لمر و غر سره ورتلو چې را ورسېده چې دې وور بلاوو ، بسترې یې هوارولې ، تیاره ماښام شو .
ماشومانو ته یې د مور ور کړې، پخې غوښې او ډوډۍ ورکړه ،سترې ماشومان یې یو، یو ویدېدو ، اخیر دا هم ویده شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

5

دویم وار بیا هغه څو سپین ږیري او مولوي صاحب چې یو مجو اکا پکې نه وو ، داسې وخت ورغلو چې د بختیالۍ غټو کي ماشومان ویده وو.

یوه دا ، وړوکی زوی په دې ډول ناست چې د وړوکي زوی سر یې پر ځنګانه ینبی وو ، ځنګون یې ښوراوو ، الله الله یې ورته کول "الله کوټ للو دلته مه راځه ګیدو ، لالی ویده دی په خوبو".

د مولوي صاحب د خونې په بنده دروازه کې ږغ شو "بختیالۍ تا او ماشومان خو ویده نه یاست؟".

دې یو ګړۍ غوږ کرار کړی، دویم وار یې ږغ وپېژندلی له "نه" سره سمه ورغله، دروازه یې خلاصه کړه.

د مولوي صاحب له مخه یې ویده ماشوم واخیست ، دوی پر هغه ځای کښېنستلو.

له حال احواله پس، مولوي صاحب پر ږیره لاس تېراوو ، په خونه کې یې شا و خواسره کتل، په دې چې دا ښځه دومره دلاوره ږغېږي ، داسې خو به نه وي چې یو څوک په دې خونه کې ورسره ویده وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې په نصیحت کولو شروع وکړه ، په نصیحت کولو، کولو کې یې بیا د نکاح خبره وریاده کړه.
بختیالۍ مخ ورواړاوو، لاس یې له خولې واخیستو "دی خو به شرم نه لري له خدایه به نه وېرېږي ، تاسو خو له خدایه ووېرېږئ ،د خدای جواب به څنګه وکړئ؟ چې د یوه ظالم ملکداد جواب نه لرئ ، خدای به دا پوښتنه نه کړي درڅخه وه چې دې کونډې او وړو یتیمانو، په دې تورو دېوالو کې پنځه، شپږ میاشتې تېرې کړې ، تاسو یې یوه هم پوښتنه وکړه؟".
مولوي صاحب جېب ته لاس کړی تسپې یې راکښې "هو بختیالۍ ملامت یو".
نن د بختیالۍ سترګې له خپلو ماشومانو نه را اوښتې "مولوي صاحب! که تاسو را شئ که نه شئ ، پر ما داشپه و ورځ هغه رنګه تېرېږي ،ژړوي مې دا خای چې څنګه په دې دومره کلې کې یو سنت وهلی نشته چې راشي د دې وړو ماشومانو حال وکړي چې څه حال مو دی ، یو څه په کور کې لرئ که نه یا خو ناروغه نه یاست ،د یو ظالم له وېرې تولو سترګې پټې کړې دي ، څو میاشتې وشوې چې زه او دا واړه په دې سرای کې شپې او ورځې تېره وو ، بیا چې وار د ده شي، نه له دې خپلو سپینو ږیرو شرمېږئ ،نه له ما، نه د دې وړو یتیمانو له حقه وېرېږئ.
تاسو که نه له خدایه وېرېږئ، نه د ماشومانو له ازاره ، زه هم د مېړه هم د یتیمانو له حقه وېرېږم ،دا منم چې زه یوه ښځه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

، هیڅ مې هم په وس نه دي پوره ،دا به وکړم، مرګی به قبول کړم ، یتیمانو ته به د پلار قاتل نه کړم ور پلار".
نورو سپین ږیرو سوالونه بس کړو ، خاموشه شول.
خو د مولوي خولۀ نۀ سره ور تله.
مولوي صاحب: "ته لېونۍ یې چې د ورې نجلۍ خبرې منې"؟
بختیالۍ اخیر خبره داسې ور خلاصه کړه.
"مولوي صاحب! دا خو به وخت ثابته کړي چې زۀ لېونۍ یم که تاسو بې لارې ، په دې سر خلاص کړی، چې پر دنیا نر ودرېږي په خدای که ما د ملکداد زوی وکړی".
دوی هم یوه ،یوه غاړې تازه کړې، خپل ،خپل (څادرونه)یې وځنډل، ولاړ شول ،شپۀ تېره شوه.
سهار ملکداد په خپله ورغلی "بختیالۍ زۀ سوال درته کوم، داسې وکړه دا زما زوی وکړه، ته یې ډېره خوښه یې".
د بختیالۍ بارۍ (جارو) په لاس کې وو ، د خونې ومخته په سرای کې ناسته وه، نۀ یې یوه کړه او نۀ بله
"ستا زوی نۀ کوم چې پر سر یې را وتړې لا هم ،دا نېکي وکړه، ما له دې خپلو ماشومانو سره پرېږده ، زۀ له مېړۀ بېزاره یم ، نۀ مېړه کوم، نۀ یې شوق لرم".
ملکداد چې په دې پوه شو چې ښځه یوه خوا نۀ کوي، نو یې له خولې لاس واخیستو
"ستا څۀ خیال دی ، ماچې دې مېړۀ دومره په هنر وژلای شو ، نو دا ماشومان دې هم یو ، یو داسې په هنر وژلای شم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خوښه دې دا ده چې دا ماشومان دې یو، یو داسې په هنر در مړۀ کړم لکه مېړۀ، بلکه دا چې زما زوی په خوشالي وکړې ،زۀ د زوی پر غم نۀ یم ،پر دې یم چې تۀ زمازوی وکړې، که دې سبا زامن لوی شي هم، دا شک به یې نۀ راځي چې زموږ پلار دۀ یا د دۀ زوی وژلی دی".

بختیالۍ چې د دۀ خبرې واورېدلې، باري په لاس کې حقه حېرانه شوه او سوچونو واخیسته.

"یو خو یې زما مېړۀ رامړ کړی او په ډاګه یې مني هم، بیا دا سر زوري، د ماشومانو د وژلو تر وخت له مخه خبرتیا هم راکوي له دې زوی مړې شخه به په چل کار اخلم".

له څۀ خاموشي پس یې ډېر په عاجزي وویل

"سمه ده، دوې شپې مهلت راکړه".

ملکداد "دوې نۀ، درې ورځې مهلت در کوم".

له ځان سره یې واړه، واړه خندل، ولاړ شو.

دا په دغه شپۀ د دینک کور ته ورغله، تو له کیسه یې ورته وکړه او هغه عکس یې ور کړی پر کوم چې ایډریس لیکلی وو.

دینک پۀ هغه سهار وختي ملکداد ته ورغلی "زما ښځه ناروغه ده، که دې یو زر دوه روپۍ راکړې، ډاکټر ته یې ورم".

ملکداد خندل چې روپۍ یې ور کولې "هلکه دا د یار ښځه خو دې پوهـ کړه، که در شخه مني چې دا زما زوی وکړي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ يې له لاسه روپۍ نيوې "سمه ده، تهٔ فکر مه کوه چې زهٔ له هغې خوا راشم".

دی پهٔ دروازه کې ولاړ وو، د بختيالۍ د کور پهٔ خوا يې کتل "ما ښام ته بهٔ راځې؟".

دهٔ هم د بختيالۍ د کور پهٔ لور سترګې وراړولې، پهٔ زړهٔ کې يې پهٔ خپل کردار خندل "نهٔ دوې شپې پر هغه خوا کوم، د لور مې اوس کال وشو، نهٔ زهٔ ورغلی يم نهٔ يې مور، دوې شپې له لور سره کوم".

دهٔ بېرته مخ د دينګ پهٔ خوا وا ړاوو، کتې، کتې ويې خندل "هلکه دينګه دوې ورځې پس خو بهٔ يا نوره وي يا نسکوره".

دينګ روان شو، خپله ښځه يې ډاکټر ته بوتله، د شپې بختيالۍ خپله غوټه تياره کړه، څو واره ووته، شاوخوا يې وکتل، څوک نهٔ وو، نهٔ د چا ږغ وو.

خپل ماشومان يې پوهـ کړو "که چيري ټوخه در تلهٔ، پر خولهٔ لاس نيسئ".

ځان يې ښهٔ مطمئنه کړی، ماشومان يې تر لاس ونيول، د دېوال له سايې سره، د څورلسم د سپوږمۍ پهٔ رڼا کې يې ډېر پهٔ چټکې ګامونه ښودل چې سپوږمۍ بهٔ پهٔ وورو کې پټه شوه، د دې بهٔ ساسمه شوه، لکه چې وايي "اوبو اخيستی څګ ته هم لاس اچوي".

يو وخت يې شرنګې تر غوږ شو چې تر شا يې وکتل، سپی ور پسې وو، مېږوی يې کبنلې وو، د غاړې ځنځير او مېږوی يې شرنګې کاوۀ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې کله له وېرې ږغ تر خولې نۀ وتو بیا یې هم دا هڅه کوله چې لوټې ور غورزوي ، سپي وګرځي.
د محمددین د انارو تر باغه ، په باغ کې څۀ تګ مشکل وو ، د وښو او بوټو په وجه، ځکه څۀ وځنډېده.
چې دا ور ورسېده، دینک د موټر ډرائیور ډېر سټړی کړی وو ، په څۀ شوه، څۀ شوه هغه ستا ښځه.
دی نه وې، تۀ ما په یو بلا وخورې.
چې بختیالۍ و ماشومان ور ورسېدو، پر ډرائیور د اختر ورځ شوه.
دومره په تازیله یې موټر روان کړی لکه یو څوک چې دی ویني، ور پسې وي.
یو زوی یې په روان موټر کې، په سپي پسې تر شا کتل چې سپی پاته شو.
دۀ په ژړغوني ږغ وویل "مورې ! زموږ سپی ؟".
دې زوی پر مخ مچ کړو "زویه ! دینک کاکا بیرته راځي ، کور ته یې بیایي".
په لارې هغۀ ښارګوټی راغلی، په کوم کې چې د دینک د لور کور وو او هم موټروان د دې ښارګوټي وو.
د لور کور یې له لرې وه بختیالۍ ته ور وښودی.
په تلو ، تلو کې، وسهار ته نژدې یو بل ښارګوټي ته ورسېدو ،دوی شپۀ په ناسته تېره کړه ، ډرائیور ویده شو .
سهار چې یې لمنځونه وکړو . چای یې وڅښلې بیا یې مخه وکړه ،ماښپین قضا وو چې هغه ښار ته ورسېدو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې ماشومان ډېر حېران ول چې دا بیا څه رنګه ځای دی، څومره ډېر موټران دي پکې چې کله یې د خره ټانګه ولیده ،نارې کړې "ادې ادې هله وی په خره یې ګاډی پسې کړې ده ، سړی پکې ناست دي"

بل چې رکشه ولیده ورته حېران و چې دا بیا څه رنګه شی دی په درو پیو روان دی ، په ښار کې ماشومان روان وو ، دوی ورته په سوچ کې وو چې دا خو یې زموږ رنګه کالي نه دي ، لمن یې نسته ، تر شا د چا توره تېلۍ ده چا شنه تېلۍ چا رنګ په رنګه لوتي ترلې وې ،دوی پوښتنه هم نه شوه کولی چې دا څنګه شیان دي ، خو بس حېران دریان یې یو بل خوا ته کتل.

ډرائیور په ښار کې یې یو چا ته هغه ایډریس ور ښکاره کړی، هغه داسې وویل"سیده ورځئ، تر هغه وخته چا ته مه درېږئ ، تر څو چې یو لوی چوک د راځي ، پر چوک له یو چا پوښتنه وکړی، هغه به یې در وښایي، ډېر مشهوره سړی دی ، هر څوک یې پېژني " پر چوک یې له یو چا پوښتنه وکړه، هغه یې دوکان ته لاس ونیوو

"هغه مخامخ دوکان یې دی" دینک ور کښته شو، دوکان ته ورغلی ، یو سپین ږیري سړي ته یې هغه ایډریس ورښکاره کړی.

هغه چې لیکلي ولیدل، یو ګړی په سوچ کې لاړ ، هم په هغه سوچ کې یې کاغذ واړاوو چې عکس ته یې په غور وکتل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

عکس یې وپېژندلی ، په سپینو چشمو کې یې سترګې
دینګ ته ور واړولې، په وړه خندا کې
"وبخښه، ببخي ډېر وخت تېر شوی دی ، د تورکاڼي د اینځر
زوی یې؟ ".
دهٔ چې د شاه جي و تکو سپینو وښتانو ته کتل "نهٔ نهٔ نوم
مي دینګ دی ، صرف مې د اینځر لور او لمسیان تر تا پوري
را وستل، ما ته اجازه راکړه ، زهٔ ځم ، د کرایې موټر مې
راوستی دی".
دهٔ چشمې له سترګو لرې کولې "د خدای بنده، خو په بس کې
بهٔ را تلاست ، دومره کرایه؟ ".
له ډېره سته پس، شاه جي رخصت ور کړو.
دینګ روان شو، پر شا یې ور وکتل "د خدای پهٔ امان، نوره
کیسه بهٔ بیا بختیالۍ درته وکړي".
بختیالۍ او ماشومان یې د دوکان مخته کښته کړو، دی
روان شو،شاه جي له بختیالۍ سره روغبړ وکړ،د خپل
همسایه رکشه یې را وغوښته ، بختیالۍ او ماشومان یې
کور ته ولېږل.
کور ته چې ورغلو ، د رکشې والا د شاه جي ښځه پوهه کړه
چې "دا د شاه جي مېلمانهٔ دي ، ببخي له لرې راغلي دي،
باید ښهٔ خدمت یې وکړې".
د شاه جي ښځه جبینه پهٔ پښتو پویده، خو وئیلای یې ښه نهٔ
شوه ،پهٔ ډېر زحمت یې بختیالۍ پهٔ خبرو پوهوله یا پوهیده.
جبینه د بختیالۍ او ماشومانو ته ډېره حېرانه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حېرانه په دې وه چې دې پښتنې دېرې لیدلې وې ، د ښارنۀ ، د غرنو.

د دې اوږدو جامو او لږلو ماشومانو ته بۀ خود حېرانه وه ، چې نۀ یې داسې جامه لیدلې وه، نۀ یې داسې لږلي ماشومان ،مابنام شاه جي هم راغلی، له بختیالۍ یې ښه د کور ، بابا او ټولو پوښتنه بیا وکړه.

له ډوډۍ خوړلو پس، شاه جي لاس پۀ دسمال پاکول ویې خندل "بختیالۍ لورې! که ستا پۀ یاد وي چې ستا بابا بۀ ویل چې یو متل دی (مورِ مېلمه له هوره پس پوښتو) اوس نو حال راکړه، تۀ او ښار ته له دې ورو ماشومانو سره راتلۀ"؟

بختیالۍ شاه جي ته مخامخ ناسته وه ، خپل لستوني یې د پکي پۀ ډول د ګرمۍ پۀ وجه ښوراوو.

له هغه وخته یې کیسه شروع کړه چې دی ورغلی، د دوی پۀ کور کې او سېدۀ.

پۀ غرۀ کې یې سروې کوله ، نقشې یې جوړولې بیا تر دغه مابنامه چې دا له شاه جي سره، د دۀ پۀ کور کې ناسته وه.

جبینې د دې د ماشومانو ځایونه هوار کړو ، یو، یو ویدېدل، ټول ویده شول.

شاه جي که څه هم د بختیالۍ ومخ ته کتل، خو سوچ یې پۀ هغه تېر وخت او د دې د بابا پۀ کور کې وو.

بې پامه یې اوف کړو، ولاړ شو، پر لمانځۀ ودرېدو.

بختیالۍ ته ور پۀ یاد شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ربښتیا، ربښتیا، شاه جي چې بهٔ لمونځ کاوۀ، یو خو یې لاس پر نامهٔ نهٔ نیول او بل یې د خاورو تیکۍ مخته شوده".

شاه جي چې لمونځ وکړی بیا راغلی، جبینې شنې چای راوړې، پیالې یې ورد کولې دهٔ ښنلې، بختیالۍ ته یې وغږېدو "زهٔ او جبینه پهٔ دې کور کې دوه پهٔ دوه یو، یو زوی لرو، هغه هم د وادهٔ او بچیانو خاوند دی، د ښنګ پهٔ سرای کې اوسي، یوه دي پهٔ دې ده چې له مور سره پهٔ دې سرای کې ګډه اوسې او بله خوښه دي دا ده چې د دې کوټې پهٔ اخیره کې، زما خالي سرای دی، هغه درکړم، تهٔ او خپل بچیان پکښې اوسی".

بختیالۍ: "ما ته هغه سرای راکه، بس زهٔ او بچیان بهٔ پکښې اوسو".

شاه جي دېوال ته نژدې شو، شا یې وهله "سمه ده چې ښنګه تهٔ خوشاله یې، یو کار ته وکړه، ضروري هم دی، که زخمونه جوړوې، نو دا انتقام اخیستل له ذهنه ښخه وباسه، نور هر څهٔ اسانه دي".

شپهٔ سهار ته نژدې وه چې دوی تول ویده شول.

بختیالۍ ته دا څهٔ عجبهٔ ښکارېده چې هلته یخ وو. مور پهٔ خونو کې ویدېدو او دلته بیا ګرمي ده، د خلګو ګرمي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ریښتیا، ریښتیا، شاه جي چې به لمونځ کاوۀ، یو خوېې لاس پر نامهٔ نهٔ نیول او بل بې د خاورو تیکی مخته شوده".

شاه جي چې لمونځ وکړی بیا راغلی، جبینې شنې چای راوړې، پیالي یې ورډکولې دهٔ څښلې، بختیالی ته یې وویل "زهٔ او جبینه په دې کور کې دوه پهٔ دوه یو، یو زوی لرو، هغه هم د وادهٔ او بچیانو خاوند دی، د څنګ پهٔ سرای کې اوسي، یوه دي پهٔ دې ده چې له مونږ سره پهٔ دې سرای کې ګډه اوسي او بله خوښه دي دا ده چې د دې کوټې پهٔ اخیره کې، زما خالي سرای دی، هغه در کړم، تهٔ او خپل بچیان پکښې اوسی".

بختیالی: "ما ته هغه سرای راکه، بس زهٔ او بچیان بهٔ پکښې اوسو".

شاه جي دېوال ته نژدې شو، شا یې وهله "سمه ده چې څنګه تهٔ خوشاله یې، یو کار ته وکړه، ضروري هم دی، که زخمونه جوړوې، نو دا انتقام اخیستل له ذهنه څخه وباسه، نور هر څهٔ اسانه دي".

شپهٔ سهار ته نژدې وه چې دوی تول ویده شول.

بختیالی ته دا څهٔ عجبهٔ ښکارېده چې هلته یخ وو. مونږ پهٔ خونو کې ویدېدو او دلته بیا ګرمي ده، د خلګو ګرمي کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که بیا مورډ ستاپهٔ ځای کې یوه شپهٔ هم وکړو .له مورډ سره روپۍ ډېرې دي، تهٔ صرف وما او زامنو ته لار ښودنه کوه، نور مورډ له تا هیڅ هم نهٔ غواړو".

شاه جي خاخان له ځان سره بوتلو ، له بختیالۍ پهٔ پته یې د کور پر سامان، څه د ځان روپۍ ور کړې ، سامان یې راوړو.

بختیالۍ خپل کور سم کړو.

شپهٔ یې د شاه جي پهٔ کور کې وکړه، پهٔ سبا له خپل کور ته دا او زامن بیا ده نوي کور خاوندان شول

یو څو ورځې دې و ماشومانو داسې محسوسوله، لکه خوب چېویني، د ښار پوخ کور ،د برق رڼا چې د شپې او ورځې بېخي فرق نهٔ وو.

میاشت تېره شوه.

یو سهار شاه جي دوکان ته تلو، د دوی پر کور ورغلو، له حال احوال کولو پس یې له بختیالۍ پوښتنه وکړه "د څهٔ ضرورت خو نشته؟".

بختیالۍ چې د جامو له مینځلو را ولاړه شوې وه، خپل غړلې لستونې یې خوراوو "نهٔ نهٔ شاه صاحب، د هیڅ ضرورت نشته ،که چیرې د یو شي ضرورت پېښ شو، ضرور بهٔ درته وایم ، پر دې کهٔ صلاح راکړې چې خاخان پر یو کار ولګوو؟".

شاه جي چې لاس پر دېوال کښېښو "دا خو ډېره ښهٔ خبره ده، تاله خاخانه پوښتنه کړې ده،دی کوم کار کولای شي یا یې کوم کار خوښ دی؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالی چې هغسې ولاړه وه "هسې یې پر یو کار ولګوه، په مزدورۍ کې کله دا وو چې دا کوم دا نه کوم".

شاه جي چې خپلې چشمې په سپین دسمال (چې یوه شنه لیکه هم پکښې تېره شوې وه) پاکولې "نه نه داسې نه ده، خبر زه به سوچ پر وکړم".

په دې بله ورځ شاه جي ورغلی، یو هلک بل ور سره وو، خاخان یې ورسره کړو "له دې هلکه سره لاړ شه، څو ورځې په ښار کې تېره کړه، هلکان به ووینې، څوک څه کار کوي، څوک څه کار، چې کوم کار دې خوښ شو، وماته به ووایې، هغه کار به که خبر وو، په صلاح شروع کړو".

خاخان لاړو، څو ورځې یې له هلکانو سره تېرې کړې، چا ګنجې، چاصدرۍ، چا د پلاستیک لوتې، چا نسوار خرڅول، چا کاغذونه ټولول، چا څۀ او چا څۀ خرڅول.

په څو ورځې پس شاه جي له خاخانه پوښتنه وکړه "کوم کار دې خوښ شو؟".

خانان چې خپله خرچنه ګوته په غاښو کښېکښېله "زما د پالش کار خوښ دی".

شاه جي یوه دوکان ته بوتلو، یو وړوکی صندوخ، برش او پالش سور او هم یې تور ورته رانیول.

خاخان چې له هغه دوکانه ووتو بیا یې ناره کړه "پالش، پالش".

د پالش کار یې شروع هم په دې کړو چې دۀ ته دا نارې ډېر خوند ورکاوۀ، پالش، بوټ پالش، یوسړي خپلې څپلۍ ورکړې "دا را پالش کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ چې څپلۍ ور واخیستې، تر ډېره پهٔ سوچ کې ورته ورک وو.
هغه پرېغ کړو "هله ماشومه، زما کار دی، ټوله ورځ خو بهٔ پردې ځای نهٔ یم ناست".
دهٔ د پالش ډبې خلاص کړو، پالش ورکول یې شروع کړو.هغهٔ پرېغ کړو "هلکه یوار خو یې پهٔ اوبو صفا کړه".
خاخان چې د هغهٔ سړي پهٔ خوا ور وکتل "ټولې پریولم ؟".
هغهٔ چې د دهٔ ور کړې چپل پهٔ پښه کړو، ور ولاړ شو "نهٔ نهٔ، ستا اوله ورځ ده که څنګه؟".
خاخان چې پهٔ لاس کې یې د هغهٔ سړي څپلۍ وه "هو".
هغهٔ زړهٔ سواند سړي څپلۍ پهٔ خپله ورسره پالش کړې.
بس کار یې له هم دې ځایه زده شوو،ورځ یې تر ماښامه پهٔ ښار کې تېره کړه، ماښام چې کورته ورغلی، شپېته روپۍ مزدووري یې کړې وه.
دا ډول سهار تلو، ماښام راتلو، روپۍ یې راوړلې، کله لږ کله ډېرې، یوه ورځ چې پهٔ ښار کې روان وو، نارې یې وهلې "پالش،بوټ پالش".
یو سړي ور ناره کړه، دی ورغلی،هغهٔ خپل بوټونه ور وو کښو "دا پالش کړه، ښهٔ پالش ور کړه، هسې یې پهٔ رنګ مهٔ رنګه وه".
چې پهٔ دوکان کې یې پمبهٔ او جوړې بسترې خرڅولې.
دوه مزدوران یې د دوکان تر مخ، پر پاخه سړک ناست وو، پهٔ بستره کې یې پمبهٔ اچولې وه، پهٔ لرګو یې پکښې ټکوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکاندار له ده پوښتنه وکړه "ماشومه !داسې کور به نه وي در معلوم چې سپين سرې لري ، زموږ کار ډېر دی، بسترې به په مزدوري ورکوو، په کور کې به يې جوړوي".

خاخان "هو يوه را معلومه ده، خو زه به حال وکړم".

بوتونه پالش شو ، خپلې پنځه روپۍ يې را واخيستې، روان شو، د دوکاندار بيا له شا دغ شو "ماشومه !که يې چيرې ماشين نه درلودی ، مشين به هم موږ ور کړو".

ماښام چې کورته راغلی، مور ته يې د دوکاندار کيسه وکړه ،مور يې ډېره خوشاله شوه.

له ډېرې خوشالۍ يې سر،سرتور کړی "شکر دی خدايه ،زما خو دا خيال وو چې بې مېړه او بې خپلو د ژوند شپې او ورځې نه تېرېږي.

زويه دا خو ډېر ښه کار دی.

،زه بې کاره په کور کې ناسته يم، دا کار ځينې راوړه، ښه دی، يو به ما و د زرينې وخت پر تېروي ، بل به مزدوري را کوي".

خاخان سهار دوکاندار ته ورغلی، يو مشين څلور ،پنځه بسترې يې ځينې راوړلې ، تول پر روزګار شول.

ورځ تر هغه بله تول په ښه رنګ کېدو ، هم يې روپۍ پيدا کولې، دا ډول خاخان خپل پالش کاوه، مور ته يې بسترې راوړلې ، روپۍ چې به د دوی تر ضرورت زياتېدې ،هغه يې شاه جي ته ور کولې.

يو ورځ خاخان د پالش صندوخ په کونج کې کېښېښوی "مورې ! زه د پالش کار پرېږدم ،په هوټل کې کار شروع کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختيالى چې سترګې يې د پالش پهٔ صندوخ کې وې "زويه ! د هوټل کار بهٔ ګران وي، نهٔ بهٔ يې شې کولاى".
خاخان بې کمبلې پر فرش وغځېدو،
"مورې ! ځان بهٔ پرې وګورم، که چيرې ګران وو، پرې بهٔ يې ږدم، د پالش کار خو بيا هم شته".
بختيالى چې کمبله هواروله
"زويه ! له شاه جي سره بهٔ مشوره وکړو".
خاخان چې را پورته شو، د کمبلې پهٔ لور روان وو" سمه ده مورې ! سبا بهٔ زهٔ شاه جي ته ورشم".
بختيالى چې د هوارې کمبلې وخنګ ته کښېنسته "نهٔ نهٔ زويه، زهٔ پهٔ خپله ورځم".
بختيالى سهار وختي د شاه جي کور ته ورغله چې خاخان داسې وايي "ما پهٔ يو هوټل کې کار موندلى دى، زهٔ پهٔ هوټل کې کار کوم
ستاڅنګه خوښه ده؟".
شاه جي چې يوه وړوکې کتابچه يې پهٔ لاس کې وه "کار دې کوي ، بې کاره دې نهٔ کښېني ، ګټه دې نهٔ راوړي، خو کار دې نهٔ پرېږدي".
له دې ورځې خاخان پهٔ هوټل کې کار شروع کړو، د هوټل کار که څهٔ هم ګران وو بيا يې غرمه او ماښام ښې غوښې هم ورکولې. پهٔ اوله ورځ چې د هوټل مالک لمانځهٔ ته لاړ، دى پر چوله ولا دو چې چائينکه بهٔ پخه شوه، تويده، دهٔ بهٔ له وار خطايي د خپ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر، سپنکی خولی له سره را واخیسته، چائینکه بهٔ یې پهٔ ونیوله، له چولې بهٔ یې را ویسته.

ډېره موده یې پهٔ هوټل کې کار وکړو ، د هوټل مالک ډېر ځینې خوشاله وو.

یوه ورځ خاخان نهٔ راغلی، له هغې ورځې ورک هم شو، د هوټل مالک بهٔ تل دا فکر کاوۀچې "داڅه شو؟ حساب یې هم پاته دی، نهٔ یې دی وړی".

(c) ketabton.com: The Digital Library

7

کله چې د بختيالی دويم زوی محيب الله د اووهٔ کلونو شو، شاه جي پهٔ سکول کې داخل کړی.
يو څهٔ وخت يې تر لاس نيولی، سکول ته يې بېولو، اوس نو هغه وخت نهٔ وو چې محيب يې تر لاس نيولی، سکول ته يې بيولو.
يوه ورځ خاخان له وروره سره پهٔ دې وختې ووتو، چې پهٔ سکول کې يې څو کاله وشو، يو څهٔ زده کوي هم، که هسې ورځې وخت تېروي.
له استاده بهٔ يې پوښتنه وکړې بيا بهٔ خپل هوټل ته لاړ شي.
له مور سره پهٔ کور کې زرينه او تر ټولو وړوکی ورور چې اوس د پنځو کلونو وو، حبيب الله پاته شو.
د بسترو دوکاندار خپل موټر راوستو، د دوی له کوره يې جوړې بسترې وړلې، د موټر دتلو پهٔ وخت کې، حبيب له شاپهٔ موټر ټال شو.
موټر چې د دوی له کوځې بله کوځه ته ګرځېدو، حبيب له موټره ټوپ کړو، سر يې پر پاخهٔ سړک ولګېدو چې ښځې يې اندازه وينې يې له مات تندي څخه تلې چې اکثره خلګو ويل "يو رګ يې پرې شوی دی".
د کوځې پهٔ سر کې، د دوی همسايه هندو دوکاندار، پهٔ بل موټر کې واچاوۀ، هسپتال ته يې يو وړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل زوی یې بختیالی ته ولېږلو چې هسپتال ته دې راشي. هغهٔ د موټر والا دوکاندار چې (د دوی له کوره یې بسترې اخستي وې) څه تللی وو، له شا یو سکوټر والا ورغلو"په موټر دې له شا یو ماشوم ټال وو، ولېږدو".

هغهٔ هم خپل موټر بېرته را غبرګ کړو، هسپتال ته ورغلی چې دی ورسېدو، رام داس خپله وینه په لېبارټري کې بدله کړې وه، په بدل کې یې د ماشوم له وینې سره سمه وینه راوړې وه.

په دې وخت کې ترسیم مسیح هم راغلی چې هم د دوی همسایه وو، هم یې په دې هسپتال کې د صفای ډیوټي کوله.

چې هغه وینه پرختمېدو شوه، ډاکټر نارې کړې " یو ګوډی وینه نوره هم پکار ده".

ترسیم چې د ډاکټر له را وتو سره سم ولاړ شو "رام داسه! د دې ګروپ د وینې یو سړی وماته معلوم دی ، زهٔ یې راولم".

رام داس ناست وو ، د ولاړېدو هڅه یې کوله "ترسیمه! ستا وینه بهٔ بدله کړو، دی نهٔ وي هغهٔ سړی رانهٔ شي".

ترسیم روان وو، مخ یې پر شارا واړاوو "دستي یې راولم".

رام داس: "درسره را بهٔ نهٔ شي، یا بهٔ پرڅای نه وي".

ترسیم: "نهٔ نهٔ څنګه بهٔ نهٔ راځي".

یو ګړی وروسته ترسیم خپل ورور جهدي راوست، له هغهٔ یې وینه وکښه، چې وماشوم ته دویم ګوډی وینه ور جاري کړل شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي،بختیالی اوخاخان هم راورسېدو چې کله بهٔ بې ورو کي زوی زګېروی شروع کړو، دا بهٔ بې اختیاره ور ولاړه شوه "جار،قربان مور د جار شه،مور دې صدقه شه، چې د خدای دربانديِ لورېږي، مور څهٔ کولای شي، جار خدای پاک دې دا خوږ درڅخه واخلي ،جار خوږ دې پر کانړو او بوټو شه ،خپلي لاړې دې دوا شه".

له هره آه سره بې دا ویل ، ورته ولاړه بهٔ وه.

د ماشوم دوې شپې، دوې ورځې پهٔ هسپتال کې وشوې.

د کوځې نر او ښځې راتلو سُني، نهٔ شیعه، نهٔ عیسای او نهٔ هندو پاته شو.

ټول بهٔ پهٔ ورځ کې یوار راتلو،پهٔ هغهٔ ساعت خاخان لا هم نهٔ وو.

د حبیب حالت ښه نهٔ وو ، ګړی پهٔ ګړی بې رنګ تغیر خوړلو.

بختیالی ټوله شپهٔ پهٔ ناستې ورته تېره کړله.

سهار له لمانځهٔ وروسته چې بختیالی د زوی کتو له راغله چې ګوري بې، حبیب هیڅ حرکت نهٔ کوي. نارې بې کړې "هله ډاکټر صاحب! هله دا حبیب ولي نهٔ ښوري ؟".

نرسي پهٔ منډه ډاکټر راوستو، ډاکټر له کتلو وروسته، نرسه ته پهٔ هغه ژبهٔ یو څه وویل، چې دانه پهٔ پوهېده.

ډاکټر روان شو، نرسې بې د: پزې اوخولې څخه پائپونه کښلو، دا بې سر ته ولاړه وه، پر سر بې لاس ور یښی وو ، له سترګو بې اوښکې څڅېدلې ،شا و خوا بې ونورو ناروغانو ته کتل او د زړهٔ له زوره بې ژړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حبیب وفات شو، د کوڅې ټول خلک ورغلو چې کله له هسپتاله کورته راغلو، خپل وړو کي زوی یې د کوڅې خلکو یو وړی، خاورو ته یې وسپارلی.
له هغه وروسته به بختیالی او خاخان دې ته حېران وو چې دا خلک خو نهٔ زموږ د ژبې دي، نهٔ د مذهب بیا ولې نهٔ ځان سپموي نهٔ مال ؟.
څو، څو واره هغهٔ دوکاندار، له څو کسانو سره (چې د دې زوی یې پهٔ موټر وژلی شوی وو) د دوی کور ته ورغلی "ما بهٔ بخښې، له ما خطا وشوه، اوس تاسو پور راباندې ږدی، زهٔ بهٔ یې درکوم".
بختیالی تر دې خبره نهٔ شوه تېره چې "وروره ستا له ماسره څهٔ دښمني وه، داپېښه وه وشوه، مابخښلی یې، له ما خلاص یې، هم پهٔ دې دنیاهم پهٔ هغه". دوکاندار خاخان ته پهٔ دسمال کې غوټه روپۍ ورکړې.
بختیالی چې ولېدې "داڅهٔ دي؟".
دوکاندار "یو څو روپۍ".
"بختیالی ولوړل (قسم یې وخوړ) که زهٔ ستا یوه روپۍ واخلم".
دوکاندار چې را ووتو، شاه جي ته یې روپۍ ورکړې "داپهٔ یو ډول پهٔ واخله. داڅهٔ ډول ښځه ده، ماپهٔ خدای که داسې غیرتمنه ښځه تراوسه لیدلې ده".
روپۍ یې د شاه جي پهٔ لاس ورکړې، دوی روان شو. د فاتحې یو څو ورځې وروسته، غرمه وه، مور یې د دوکاندار له پاته بسترو، یوه نیالي پهٔ برامده کې هواره کړې وه، ګندله یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شا د حبیب ږغ شو "موري ! وه موري !".
دې تر شا وکتل ، چارپېره تور دېوالونه یې تر نظر ویستو، حبیب نهٔ وو.
له ځان سره یې پهٔ سوکه، افسوسناکه اواز کاکړۍ ویلې

پر دنیا نازک له کمه — لېونـي و ږغـېدمه
مور یې خنګه هېره وي — سې جنازه بل زبـان وړي
شک بهٔ کاږم نـهٔ راځي — د ډورۍ نـشتـه دروازې
دا د ده د خپل خپلوي — اوس د هندوان قربان دي
ستاد زړهٔ پر دېوالـو — د مرګ تاریخ لیکم ګرانو
چاته نهٔ دی ورښکاره — تـاکي مه ستاله غمو زړهٔ
زما پهٔ غم نـهٔ راګـډېږي — خاندې خلک ګرانه ګـایږي
ځله خوري مه سږي زړهٔ — ستا پر ډورۍ کاني پراتـهٔ
ستا لمبې مه زړهٔ سوځي — صبـر د راکـې الـهـي
لمر د سوځي مځکه سره — پـر تـا د رب وکي سـایـه

مور یې پر خپل وړوکي، وفات شوي زوی، جوړې کړې کاکړۍ ویلې
محیب پهٔ دروازه کې ودرېدو، د مور پهٔ ژړغوني ږغ کې یې کاکړۍ غاړي اورېدلې، چې پهٔ دروازه کې پهٔ درېدو ستړی شو، دننه ورغلی
مور چې دی ولیدو، ستن یې پهٔ نیالي کې جګه کړه، ولاړه شوه، اوبهٔ او ډوډۍ یې ورته راوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

8

خاخان پرېولی سر رېمنځلی "مورې! ان مې یو کار پیدا کړی دی، که ستا خوښه وي"۔

بختیالی چې سترګې یې د دهٔ پهٔ خوا ور واړولې "زویه څنګه کار؟"۔

خاخان چې خپله سپینکۍ خولۍ پر سر کوله "مورې! د سنېماپهٔ مخ کې یو کبابي دی، دسیخانو کباب او شربت خرڅوي۔

دی بهٔ ناست وي، زهٔ بهٔ چې فلم شروع وي، کباب او شربت دننه وروړم، پر خلکو بهٔ یې خرڅوم"۔

بختیالی چې د دهٔ له لاسه رېمنځ رانیوله "زویه داسنېما یې بیاڅهٔ بلاده؟"۔

خاخان پر مخ غوړ لاس تېراوو "مورې! تا تر اوسه د سنېما نوم نهٔ دی اورېدلی؟"۔

بختیالی د ولاړېدو پهٔ وخت "نهٔ زویه نن یې دا دی ستاپهٔ خولهٔ کې اورم"۔

خاخان واړه، واړه له ځان سره خندل "مورې سنېماداسې ځای دی چې پهٔ سونو خلګ ورته راځي، ناست وي، تنداره یې کوي، کله د ښځو رحسونه (رقصونه) کله جنګونه پکې کېږي"۔

بختیالی چې پهٔ ګونجې تندي، تونده لهجه ورته وویل" نهٔ نهٔ زویه ،داسې ځای ته بهٔ نهٔ ورځې چې جنګونه پکې کېږي ،که

(c) ketabton.com: The Digital Library

مې جنګونه پۀ در کولای، له خپله کلي بۀ پۀ شپۀ نۀ راتلم ،ګوره ګوره چې ور نۀ شې"-

خاخان شونډان پۀ غابنو کې نيولی وو چې ورو خندا يې ښکاره نۀ شي "مورې پۀ ماښۀ کوي، زۀ خپل شربت اوکباب پکي خرڅوم، دوی دې خپل اتڼونه او جنګونه سره کوي"-

بختيالۍ چې د ږمنځي غابنونه پۀ يوه واره خلي پاکول "نۀ نۀ زويه د بل ګولۍ يابۀ لرګی درباندې ولګېږي"-

خاخان کټ کټ وخندل "مورې داحقيقت نۀ دی، دا د برق پۀ زريعه پر دېوال عکسونه ښکاره کوي ، دا نور خلګ ورته ناست وي، ننداره يې کوي، تا تر اوسه اورېدلي دي چې د جنګ خلګ ننداره کوي يا شربت وکباب پکي خرڅوي، پۀ جنګ کې خوخلګ ګوابن کوي"-

بختيالۍ چې د حېرانتياپۀ حالت کې، د ږمنځي پر غابنوخپله ګوته تېروله "زۀ هم حېرانه شوم چې دا اوس څنګه خلګ دي چې د جنګ ننداره کوي،زما لېونی بيا د ګوابن پر ځای شربت و کباب پکي خرڅوي-

سمه ده زويه، د شاه جي هم دغه صلاح ده، چې د دۀ کوم کار خوښ وو ، هغه دې کوي"-

دا خو هسي عذر وو، حقيقت خو دا وو، چې و دۀ ته د عکسونو جوړولو کار ډېر خوند ور کاوو-

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورغلی له هغهٔ مصورسره یې کار شروع کړو، چا چې بهٔ د نوي راغلي فلم د مشهورتیاد پاره، غټ غټ عکسونه جوړول او پهٔ چوکونو به یې خړول-

له هغهٔ سره یې ډېر پهٔ مینه او خلوص دا کار کاوۀ- بېخي ډېره موده یې د استاد جوړ کړي عکسونه رنګول او ورل پهٔ چوکونو بهٔ یې خړول-

استاد یې پهٔ بدل کې یو د غرمي ډوډۍ، هر ماښیګر د جېب خرڅه ور کوله-

د هغه روپۍ خرڅولې نهٔ، جمع کولې یې، کاغذونه او قلمان یې پهٔ اخیستل-

ماښام چې بهٔ کورته ورغلی، دی وو او عکسونه جوړول بهٔ وو- د مور بهٔ یې هر سهار دعوه وه "تولهٔ شپهٔ پر بتانو تېره کړې، اوس خونهٔ د دین شوې، نهٔ د دنیا، نهٔ لمونځ کوې، نهٔ اودس، نهٔ دې پهٔ دې دومره وخت کې دوې روپۍ کورته راوړې-

دا ډول پهٔ دعوه او شنه زړهٔ درست کال تېر شو، نهٔ یې د مور خولهٔ سره ورتله، نهٔ دهٔ دا کار پرېښوی-

یو ورځ یې مور مخه وکړه، شاه جي ته ورغله، تولهٔ کیسه یې ورته وکړه-

شاه جي پهٔ سپینکوټي دسمال سترګې پاکولې، مخ یې ور وارٲوو

"بختیالی ! اوله ورځ مي درته وویل، هلک وخپل مخ ته پرېږده، کار مهٔ پهٔ لره، ستاخهٔ خیال دی، خاخان بهٔ تاوانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

درته راوړي، نهٔ یې راوړي، بې غمه شه ،خانان زهٔ دېر ښهٔ پېژنم "-

بختیالۍ چې شاه جي دسمال نغښتی، دې یې ولاس ته کتل" اوس خو درست کال وشو، نهٔ یې یوه روپۍ کورته راوړه او نهٔ یې غوږ له ګوته ورورې ده، د الله اکبر د پاره"-

شاه جي چې خپل نغښتی دسمال جېب ته کاوؤ" بختیالۍ دا لمونځ چې نهٔ کوي، پهٔ دې ملامت دی، دابهٔ ورته ووایم لمونځ بهٔ کوي، پر کار نهٔ شم ورته وئیلای، کار چې ددهٔ خوښه ده هغه کار دې کوي، چې روپۍ پکې تاوانه وي ،که هغه کوي چې روپۍ پکې ګټې"-

له کوره سم سره را ووتو ،چې راغلو خاخان ویده وو، مور له خوبهٔ را پورته کړو-

اتهٔ بجې کېدونکې وې ، چې دا ورځ د جولای د میاشتې دوویستمه وه-

چې دهٔ مخ ومینځلی، مور یې چای راوړلې، شاه جي او خاخان چای څښلې، شاه جي خاخان ته خبره وریاده کړه "خاخانه دا مور در څخه ګیله منه ده،ته ولي لمونځ نهٔ کوې ، تر غرمي ویده یې "؟-

خاخان چې سر کښته ځړولی وو، را پورته یې کړو ،د شاه جي پهٔ لور یې ور کتل" له دې واره مي تهٔ او مورکۍ وبخښې بل واربهٔ داسي نهٔ کوم"-

شاه جي ولاړ شو "زهٔ ځم، خو ته بهٔ قول راسره کوې"-

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان چې شاه جي ولاړ وو، په ناستې یې د شاه جي ومخ ته کتل"هو قول دی"-

په دې ورځ چې ورغلی، استاد ته یې وویل "د دې اوس راغلي قلم تول عکسونه زهٔ جوړوم، ته هسې راته ګوره"-

جامې یې بدلې کړې او رنګونه یې راواخیستو، د عکسونو په جوړولو یې شروع وکړه، استاد ناست وو، ورته کتل یې چې کوم ځای به یې ناخوښه شو ، دهٔ ته به یې اشاره وکړه، یا به یې په خپله قلم ورواخیستو-

دادول عکسونه تول مکمل شوو، چې کله وارد لیکلو شو، نو استاد قلم په لاس ورکړو-

دهٔ ډېر په معصومانه انداز قلم او رنګ په لاس کې راواخیستو-

خاخان "استاد محترم! زهٔ په خدای که خپل نوم ښهٔ وئیلای شم"-

استاد چې پر چوکۍ ناست وو، د دهٔ پر مخ یې د رنګونو تکي لیدو.

دهٔ په رنګېدلو لاسونو کې رنګ او قلم نیولي ،واړه واړه یې خندل.

خاخان"استاد محترم! ته یې پر کاغذ ولیکه ،زهٔ یې هغه ډول درته لیکم "استاد یو ګړی په سوچ کې ناست وو، په دواړو لاسونو کې یې کاغذ ورغرا وو بیا یې هغه کاغذ سره خور کړو ،یو ځهٔ یې پر ولیکل، و دهٔ ته یې ور کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهٔ د استاد محترم لیکلي دومره ښاهسته ولیکل، چې او ستاد محترم یې پهٔ چوکۍ کې گوته پهٔ غاښ ورته ناست وو، چې کله کار خلاص شو.

استاد پوښتنه ځیني وکړه "تهٔ چې پهٔ الف،بې نهٔ پوهېږې بیادې دالیکل څهٔ ډول زده کړو؟".

خاخان چې د رنگ د ډبي سر بنداوهٔ" استاد محترم! دا زما له ډېره وخته شوق وو، هر ځای چې بهٔ ما ښاهسته لیکلي ولیدو، تر هغه بهٔ ما لیکل، نهٔ مي پرېښودل چې هغه لفظونه بهٔ مي هغه ډول لیکلي نهٔ وو.

دا لیکل خو مي له ډېره وخته زده وو، د عکسونو شوق هغه ورځ را پورته شوچې پر چوکونو مي غټ غټ لگېدلي عکسونه ولیدل.

بېخي ډېر وگرځېدم هغهٔ سړی نهٔ رامعلومیدو چې جوړوي یې څوک؟.

یو ورځ خو لا دا سودا هم را ولوېده چې دا د چوک یو عکس پور ته کړه، کور ته یې یوسه، پردې بهٔ یې زده کړې چې پهٔ کومه ورځ مي ستا دوکان ولید، زړهٔ مي دومره ښهٔ شو ،لکه د دنیا ښې او ښادۍ چې ټولي پر ما راغلې وي".

له هغې ورځې استاد مطمئینه شو چې خاخان بهٔ پر دوکان ناست وو، دی بهٔ بېغمه گرځېدو بل یې ډېروکې تنخوا هم ور ولگوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځي ډېر وخت يې له استاده سره کار وکړی ، اخیر هغه ورځ هم راغله چې خاخان له استاد سره خفه شو ، سبب يې دا وو ، دی څو ورځي دوکان ته نهٔ لاړو او له استاده يې اجازه هم نه وه اخیستې،نو استاد چې بهٔ دوکان ته راغلی دوکان بهٔ بند وو او کارونه بهٔ ټول نیمګړي پراته وو ، ګراکانو بهٔ پهٔ قطار کې پهٔ یوه خوله وویل چې کار کول مو پهٔ وس نه دي پوره بیا دوکان بند کړی ، څهٔ ته مو خلاص کړی.

څو ورځي پس چې خانان راغلی، د دهٔ او استاد خبره تر له واوښته ، خانان چې له دوکانه روان شو ، د خپل استاد پهٔ ضد یې خپل رنګونه او قلمونه واخیستل پهٔ شابهٔ یې ګرځول، د دوکانونو بورډونه یې لیکل یابهٔ د بسونو او لاریو پهٔ اډو کې ګرځېدو ، پر بسونو او لاریو بهٔ یې لیکل کول.

پهٔ هغه ورځ یې له دې کاره هم نفرت وشو، پهٔ کومه ورځ چې یو ډرائیور یو څهٔ لیکلي ورکړو ، دهٔ د لارۍ پر شا ښاهسته ولیکل .

دی لا ده لارۍ شاته ولاړ وو چې یو ځوان راغلو ، چې د دهٔ لیکلي يې ولیدو ، پهٔ کټ کټ یې وخندل.

خاخان رنګونه او قلمونه پهٔ لوته کې اچول، پوښتنه يې ځینې وکړه "ولې دې وخندل؟".

سړي چې دواړه لاس پر یوه او بل تشي نیولي وو "ولې تا چې لیکل خندا نهٔ درتله؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان د اخبار پهٔ کاغذ له رنګه لاس پاکول "نهٔ! زهٔ خو هسې هغه لیکم چې څوک یې پر کاغذ را ولیکي".
سړي د خندا اوښکې له سترګو پاکولې "دخدای بنده! دا واوره، تا څهٔ لیکي دي؟
زاری مي ډیري ورته وکړې ، پلار یې راضي شو مور یې کونه ښورروینه .
او دغه رنګه ما ستا نوري لیکني هم لیدلې دي چې تا ډېري نا تراشي په کي کړي دي ،
ویشتلی مایې روغ بهٔ نشي، که طبیبان د مور مهرونه کړې میئنه"
پر یو ویګن مي ولیدل چي تا لیکلي وو ، کېنچ رازق ماما ، او داسي نور هم ، هلکه چي په پوهېږې نو بیا یې ولي لیکې ؟.

هغه ځوان ځیني رخصت شو ،او دی ډېر خفه شو ، له ځانه سره یې کست وکړو تر څو چي لیکل زده نه کړم ،په والله که یو لفظ هم ولیکم ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

9

دینک ته توله شپهٔ خوب نهٔ ورتلو، دایې غوښت چې ور شي، دوی ته د ملکداد د ناکرارۍ خبر ور ورسوې، دخوب د تښتېدو سبب يې هم دا وو چې يوه شپهٔ ورته درسته کال شوه، توله شپهٔ يوې او بلې خواته اوښت او را اوښت.
سهارله چای ښنبلو سره سم ، دینک له ښځې او زامنوسره دلوردکورپه بهانه د خدای پهٔ اماني وکړه، روان شو.
ځرک ته چې ورسېدو، يوه لارۍ راغله ور وختو ، له لارۍ څخه ماځیګر بس ته وختو. توله شپهٔ يې لاره ووهله، سهار نژدې وو چې بس واوښت ډېر پکې مړهٔ او ډېر ټپیان شوو.
دینک او څهٔ نور خلک يې د بې هوښۍ پهٔ حالت کې هسپتال ته یوړل، ډېرې شپې يې پهٔ هسپتال کې وشوې.
يو سهار ترسیم مسیح صفايي کوله، پهٔ نري بانس پوري يې ترلی ګدړ، د شپړو کټونو پهٔ وارډ کې پر فرش وهلو، له هغهٔ سرې سره پېغېدو چې د تللو د ناروغانو د کټونو سپین څادرونه يې بدلول او هم يې د دینک خبري اورېدې، يوهٔ بل سرې ته يې ويل.
که څهٔ هم ترسیم سم پهٔ پښتو نهٔ پوهېدو خو نمونه يې د دوی د ګاوندیانو اخیستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسیم چې د دوی کټ ته ورنژدې شو چې ترلې خولهٔ یې خلاصه کړه، له هغهٔ سړي یې پوښتنه وکړه "داچاچا څهٔوایي؟".
نااشناسړی چې له ناروغه سپین ږیري دینګ سره پر کټ ناست وو، یوه پښه یې لاندې ځړېده، هم یې ښوروله ،دی وایي "دلته زماخپلوان دي ،زهٔ پهٔ هغو پسې را رهي و م ، پهٔ لارې داپښه راوشوه".
ترسیم چې د سپین ږیري مخته کتل
"اوس یې کور ور معلوم دی؟".
نااشناسړي چې هغه بله پښه هم له کټه کوزوله "نهٔ دی وایي کور یې نهٔ دی رامعلوم، را وستي هم ما دي".
ترسیم چې د نااشناسړي له کټه لرې شوې ځپلې ور نژدې کوله
"بیا یې څنګه کور نهٔ دی ور معلوم؟".
نااشناسړي چې خپله ځپلې پهٔ پښه کوله
"دی وایي رامې وستو، یو سړي ته مې حواله کړو، زهٔ لاړم".
ترسیم چې وار بهٔ نه وو ،مخ بهٔ یې د دروازې پهٔ لور واړوو ، بېرته بهٔ یې مخ دهٔ او سپین ږیري ته ور واړوه
"څومره وخت بهٔ یې کېږي؟".
نااشناسړي چې هم ترسیم ته کتل "دی وایي بېخي ډېر کلونه یې کېږي، هغه وخت خو یې هلکان بېخي ماشومان وو، اوس بهٔ پهٔ ږیره وي".
ترسیم چې سترګې پټې او رنې کړې ، له جېبهٔ یې یوه دانه سګرېټ را وکښو، بل یې کړو له یوه کشه وروسته
"هغه سړی در معلوم دی، وچاته چې تاحواله کړو؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

نااشناسړي چې سترګې یې د دهٔ د لاس پهٔ سګرېټ کې وې "هو
دی وایي شاه جي نومېدهٔ پر پلاني چوک یې دوکان وو".
ترسیم د دروازې پهٔ لوري کتل "دبختیالی زامن خاخان او
محیب".
نااشناسړي چې سترګې یې د ترسیم پهٔ خړو بوټونو کې وې دی
وایي
"هو".
دینک چې ترسیم ته مخ ور واړاوو "هو ! تر خولهٔ دي وګرځم
دغه دي، تهٔ یې پېژنې؟".
ترسیم چې ناکراره غوندي وو ،نااشناسړي داسي
محسوسوله، لکه له یو چا چې وېرېږي. مخ یې د دروازې له
لوري سړي ته واړاوو
"هو ! زهٔ یې پېژنم ، کور یې زموږ پهٔ کوڅه کې دی".
دینک چې د مسخرو پهٔ ډول واړه واړه خندل "کاکا بهٔ دې تر
ډېره جار شي" له ځان سره یې بنهٔ پهٔ زوره وهم خندل "ډېره خو
نهٔ لرې، کاکا بهٔ دې تر برېتو جار شي، که دې را خبر کړو".
نااشناسړي ته د دینک مسخرې خوند ور نهٔ کړو، پهٔ زړهٔ کې
یې د ترسیم مسیح پر بوټونو او خیرنو جامو او ترلي سر
افسوس کاوۀ ، دی وایي "که دې را خبر کړو ډېر بهٔ ښهٔ وي، زهٔ
بهٔ دعا درته کوم".
ترسیم لاړو ، د بختیالی دروازه یې وټکوله . هلکان یو هم
کور نهٔ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بختیالۍ او زرینه هسپتال ته ورغلې ، له حال احواله پس چې بختیالۍ د ډاکټر دروازې ته ورغله، په دروازه کې د ناروغانو ګڼه ګونه وه، دې په دروازه کې ولاړ سړي ته ووېل "له ډاکټرصاحبه یوه پوښتنه کوم".

د دروازې سړی :"مورې ! ته به انتظار باسې، تر هغه چې دا ولاړ خلک ور شي بیابه ته ورځې". تولو ولاړو خلګو وویل "یوار مورکۍ پرېږده چې ورشي، مورډ به بیا ور شو".

بختیالۍ: "ورونو کور مو ودان".

ډاکټر: "ها څه درباندي شوي؟".

بختیالۍ": ډاکټرصاحب ! هغه زموږ سړی چې په بس کې خوږ سوی وو، اوس شکر دی ډېر ښه دی، که ستااجازه وي ، موږ به یې کورته بوزو، کور نزدې دی، که چېرې په تکلیف شو درته رابه یې ولو".

ډاکټرچې یو بل چاته نسخه لیکله، قلم یې ودراوو، بختیالۍ ته یې وکتل "بس هغه دوا ورکوی ،د نور څه ضرورت نشته".

بختیالۍ چې په راوتو وه "سمه ده دا دوا به ورته واخلو" دینګ یې کورته راوستو.

غرمه محیب راغلی چې کاکایې په سترګو شو، سودا یې شوه، له موره یې پوښتنه وکړه "مورې! دا څوک دی او ؟".

راغلی دی

ځنګه بختیالۍ : "زویه! دا هغه دینګ کاکا دی موږ چې یې دلته راوستو" محیب له کاکاسره ډېر په مینه روغبړ، حال احوال وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام چې خاخان راغلی د کاکا سر او لاس که څه پټی وو، هم یې وپېژندلی. له روغبړه پس یې د دهٔ مخ ته کتل ځیني وېې پوښتل.

"خیر کاکا دا څهٔ در شوي دي؟".

دینک چې دخپل یوه یوه زخم وپټی ته کتل "زویه! دا خو داسې پهٔ لاره بس وو او ښت".

خاخان چې د کاکا تر څنګانهٔ بالښت لاندي کاوؤ" ښه نور کور و کلی ټول ښهٔ دي، څنګه دی زما کاکا؟".

دینک چې هغه بله روغه پښه غزوله "زویه! ګزاره کوي، پخوانو ښهٔ ویلي دي "د ظلم پای تمام دی" د هغه غریب خو دریم زوی وفات شو، نږور یې وهغه چرسک ته کښېنوله، اوس یې پهٔ کور کې تل جنګونه وي.

هغه ورځ ورسره کښېنستم، دهٔ بر شین زړی او ګورم جن وو. داسې پهٔ ګېډهٔ ګېډهٔ کې یې تاسو یاد کړاست، سریه دلته مې پهٔ کور کې دا شین زړهٔ دی، هلته مې له هغو تللو وېره شي، داسې نهٔ وي یو ورځ راشي یو پکې را وغزوي .تمامه شپهٔ پهٔ ولاړې تېره کړم".

ما ور غبرګه کړه چې " تااول ولي سوچ نهٔ کاوهٔ".دهٔ پهٔ ژړغوني ږغ وویل "ما دي خدای له زویه خلاص کړي ، ما دانهٔ دي ورته ویلي چې تهٔ دا سړی مړ که دا مې خود ورته ویلي وو چې تنګوه یې .ګوندي بار شي دامځکه راسره بدله یا راباندي خرڅه کړي.

دهٔ ظالم دا وو چې مړ یې کړ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایې خبره پرې کړه " ته خو له هغه نه وشرمېږې، پر هغه ظلم برسېره دې بل ور باندې کاوه، ښځه دې هم وهغه قاتل ته کښېنوله".

دهٔ ویل: "سړیه له ماخو یې ورخونه یوړو، ما دا هڅه ځکه وکړه چې دا ښځه ودې چرسک ته کښېنوم، ګوندې دا دښمني پورې ختمه شي، هغه د خدای داسې نهٔ وه خوښه".

خاخان چې وکاکا ته پر غوړېدلي دسترخوان دشیدو وره ډوډۍ کښېښووه.

"ښهٔ کاکا تهٔ چې له دې ځایه ورغلې، دی دې ولیدو. څهٔ یې ویل؟".

دینک چې لاس یې پهٔ کاسه کې وو "زهٔ چې کور ته ورسېدم، پهٔ کور کې خبر شوم چې بختیالی او زامن د شپې تښتېدلي دي. ده ته ورغلم له روغېړه پس، یې ولمر ته پر ناست کالي بالښت ته شنګ وهلي وو، سترګې یې کښته اچولې وې".

دینک ما ورته وویل.

"هلکه ملکداده! تا دا ښځه او ماشومان څهٔ کول چې تنګول دي چې زهٔ راغلی وای، پهٔ سوکه بهٔ مې در رضا کړې وه".

ملکداد چې سر راپورته کړو، سترګې یې مړې را واړولې "سړیه ښځه نهٔ ده بلاده بلا، زهٔ خو یې تېر یستم. دوې ورځې مهلت یې راځخه واخیستو"........................

دینک زما سترګې د دهٔ پهٔ سپېره مخ کې وې "ته دا ارام ولې ناست یې، خو یو خوا ته بهٔ پسې تلې؟".

ملکداد چې واړه وخندل "چیرې بهٔ لاړه شي، د یوچا کلا ته بهٔ ورغلې وي. حال بهٔ یې راشي هر چا ته چې ورشي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا څهٔ خیال دی هغه بهٔ زما له خبري واوري" زهٔ خاموشه وم.
خاخان چې جوړه ګوله غاب ته وړله "بیا خو ډېر ښهٔ دی چې پر تابې شک نهٔ دی راغلی".
دینک چې د اوبو ګلاس يې پهٔ لاس کې وو "نهٔ منا(مرا) موږ خو هم داسې چل ورسره وکړو چې ملکداد څه د ملکداد پلار والله که پهٔ پوهـ شي.
هسې دا روپۍ داسې شی دي چې پر خره يې بار کړې، خلګ خیرالله خان ورته وايي ،ګني دا د ملکداد غوندي خلګو بهٔ پهٔ ماپسې کاغذونه ټولول".
دسترخوان ټول شوی وو، شنې چای راغلې څهٔ، بلکې پرخلاصېدو وې.
خاخان چې د شینو چای تشه پیاله ښووه "کاکا بس ناوخته دی، زیاته ویدېږو ،که ډېر پهٔ تکلیف نهٔ یې، ستاپهٔ ښاهسته دوغ کې یو څو د پردیسۍ غاړې راته وکړه، والله که مې له ډېره وخته غاړې اورېدلي وي".
بختیالۍ چې پر لمانځهٔ ولاړه وه، سلام يې پهٔ وګرځاوو، ور دوغ يې کړو
"خاخانه! شرم وکړه کاکا ناروغه دی تهٔ غاړې پهٔ کوې".
دینک چې سر پر جګ بالښت سماوؤ، پهٔ برامده کې يې کټل، د دوو خونو څنګ پر څنګ، پهٔ خړ رنګ رنګېدلې دروازې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر يو او بل څنګ يې يوه يوه کړکۍ په هغه خړ رنګ رنګېدلې هم ليدې.

چې وده ته مخامخ، يوه د پخلنځي وره دروازه هم په هغه رنګ ښکارېده "نه نه بختيالى! هلکان نه دي ملامت، پردېسي سوځلي دي، يو څوغاړې به ورته وکړم.

خاخانه زويه غوږ شه.

پــــردېسي څومره ازاد کړې
ما زړل چې به چـا يـاد کې
پــــردېسي د غــروســرونــه
پرغروچا کړي خــوبـونــه
پـــردېسي د اُور لــــه زاتــه
سرت مه نيم نه سوى راپاتــه
پردېسي ده تـــــور دودونه
اورهندوان سوځي ليانجونه

دينک له بالښته سر يې اختياره را پورته کړو
"وى بختيالى! اوس مې رايات شو زه چې راتلم، ښځې دلورد پاره نخښه(تحفه) راکړه، يو څو د دې د لاس بنګړي يې راکړو.ويل يې "ما به پر ياتوي" يوه ګوتې، يو څه شيان يې

نور هم پکې يښي وو، خود به په هغه بس کې پاته شوي وي.
خاخان چې يوه پينه پر بله اړولې وه، بالښت ته پروت وو، را پورته شو "کاکا! نخښه دي په اور پسې شي چې ته خداى ژوندى پاته کړى يې.

کاکا اڼه دي ده خوښه ،شپه ډېره تېره ده، چې ويده شوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهار لا دوی چای څښلې، شاه جي راغلی، له حال احواله پس بې خاخان ته مخ ور واړاوو "د شپې ناوخته کورته راغلم، جبینې راته وویل: د اسې پښنه شوې وه".

خاخان چې د کاکا د سر او لاس پټی ته کتل "هو شاه صاحب" تو له کېسه بې ورته وکړه.

دا ډول د کوڅې خلګ وو، شناخته یو یو راتلو، د خاخان تو له ورځ پر کور تېره شوه.

له دې ورځي پس خاخان او وړور هر سهار پهٔ خپل خپل کار پسې تلو، تر هغې ورځې چې کاکا روغ رمټ شوو.

تولې پټی بې خلاصې کړې، پهٔ دې ماخوستن بې، وخپلو جوړو زخمونو ته کتل، خاخان او بختیالی ته بې وویل "که ستاسو خوښه وي، زهٔ بهٔ سبا که خیر ووکور ته لاړ شم، د دوو شپو پهٔ نیت له کوره راووتم، درسته مېاشت مې وشوه، د هغو بهٔ پهٔ ما کښ چپ وي".

خاخان چې هم د کاکا د جوړو زخمونو و ټپو ته کتل چې سپین ښکارېدو "هو خود کاکا کښ څهٔ پهٔ ولاړې بهٔ ګرځي، مځکه بهٔ د ناستې ځای نهٔ ور کوي".

شپهٔ تېره شوه، سهار خاخان کاکا د بس اډې ته، پهٔ پښوسوکه،سوکه روان کړو، تر هغه کاکا پهٔ ښار کې یوې او بلې خوا ته سره کتل، چې اډې ته ورسېدو.

پهٔ اډه کې بې کاکا ته د کور د پاره څهٔ وچه مېوه او څهٔ نور شیان ور واخیستو، له کاکا سره بې خدای پهٔ اماني وکړو، پهٔ بس کې بې سپور کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکا چې کور ته ورغلی کلیوال پۀ خبر شو، یو یو بې
پوښتنې ته راتلو، چې ملکداد هم پکښې راغلی.
له روغبړه ، حال احواله وروسته.
ملکداد چې د دینک پۀ کور کې یې بالښت ته ځنګ وهلی وو،
پۀ خونه کې یې شاه او خوا کتل، چې پۀ خونه کې یې پۀ دېوال
کې تک وهلي مېخونه لیدو.
پر هغو مېخونو څلور دانې غټې ، غټې غابونه پراته وو، بلې
خواته یو نغری چې ایرې یې ښې خواپاکې ختلې وې ، جار له
بوټو ډک وو.
د ډک جار له یوې او بلې خوا یې پر لوړه دوه صندوخان، یوه
هغه کراسته ،دوه بالښته چې دوی پر ناست وو.
خلاصه دروازه ته مخامخ، چې دباندي یې پرغولي یوه چرګه
هم لیده "دینکه! څۀ شوې دخدای بنده، خو ټول کور دې پۀ
ځان حېران کړی وو".
دینک : "زۀ چې له کوره ووتم، څرک ته ورغلم، یوه لارۍ
راغله، لاس مې ورکړو ،لارۍ ته وروختم.
د لارۍ ډرائیور ښۀ پۀ مینه روغبړ را سره وکړو، د کلي د
سړي، سړي حال احوال یې وکړی.
زۀ حېران وم چې دا څوک دی چې د کلي واړه او زاړه پۀ نامه
پېژني.
اخیر مې پۀ مړه خولۀ پوښتنه ځیني وکړه،څوانه تۀ څوک یې او
کور دې چیرې دی؟.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی یو څهٔ وخت خاموشه وو بیا یې سرې غتې سترګې پهٔ قهر را واړولې ویې خندل.

"ستاسو پهٔ کلي کې دی".

دینګ ماېې پر استېرینګ نیولو لاسو ته کتل

" څنګه زموږ پهٔ کلي کې ، زهٔ دې نهٔ پېژنم "؟.

ډرائیور د بیا هغه ډول سرې سترګې را واړولې

"دی نهٔ ، یو وخت وو".

دینګ"ما د لارې د دروازې تر خلاص شیشه نسوار تو کړو، خولهٔ مې پهٔ خپل ځادر پاکوله "هلکه د رمضان زوی خو نهٔ یې؟".

د دهٔ سترګې پهٔ ما کې وې، څړک ته یې نهٔ کتل.

ډرائیور"هو دینګ کاکا".

دینګ ما چې د هغه بل ملګري له لاسه خوږه رانیوه"هلکه خو ځوان شوی یې، هغه مور او نور ورونه دې څنګه دي؟

هغه دوه بهٔ هم ځوانان وي".

ډرائیورچې سګرېټ بل کړی، تیلی یې وغورځوله"هو کاکا هغه بل هم ځوان دی"

بیا زهٔ پهٔ ځان نهٔ یم پوهېدلی ، یو څو ورځې پس چې پر حال راغلم. پهٔ هسپتال کې پروت وم، ډېرې شپې مې پهٔ هسپتال کې وشوې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

10

ماخوستن دسترخوان غوړېدلی وو، و ډوډۍ ته بختيالی، خاخان او محيب اوس د زرينې پۀ انتظار وو چې غابونه راوړي، د محيب تعليم مکمل وو.

خاخان : "ورورہ! موږ د خدای شکر نۀ شو ادا کولای چې پۀ موږ کې يې هم داسې سړی پيدا کړو.

اوس بۀ که خير وو، يوه ښۀ نوکري ځان ته پيدا کوې.

چې تۀ هم پۀ عزت يې او د خلګو خدمت هم پکې کوې.

دروازه وټکېده، محيب ورغلی، له محيب سره سم شاه جي دننه راغلی.

لاس يې ومينځل، له دوی سره پر ډوډۍ کښېنستو.

د ډوډۍ له خوړلو وروسته، شاه جي د خپل ګونجې، ګونجې لاس ګوته پۀ غوږ کې ښوروله.

"بختيالی تۀ بۀ وايې شاه جي موږ پۀ سوالو ډوډۍ ته نۀ شو راوستای، نن پۀ خپله راغلی، يو څۀ بۀ ضرور وي.

خبره داسې ده لورې! زما يوه مياشت کېږي چې ناروغه يم، تاسو ټول خبر ياست او بلکه د مرګ معلومه هم نه ده، چې روغ مري، که ناروغه، خبره مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا كوله چې ستاسو له ما سره روپۍ دي، دا به سبا خاخان راولېږي ،زۀ به يې ورکړم.
بختيالى چې وزرينې ته پۀ لاس د چاى اشاره كوله.
شاه صاحب! زموږ له تاسره روپۍ څۀ غواړي، لس پنځلس زره مو در كړې دي، درې گونه دې راکړې دي.
شاه جي چې د زرينې پۀ لاس کې پتناسۀ ته پۀ هغو سترګو كتل،چې تك سپين، ګڼ بانه يې پۀ تكو سپينو چشمو کې، له لرې ښکارېدو "نۀ ستاسو له ما سره ډېرې روپۍ دي، يو خو چې ته راغلې روپۍ دې راكړې، يو څۀ پۀ هغه وخت كې د كوټې خلګو راكړې ستاسو د پاره، شل زره ما له ځانه كړې.
پۀ بېنك كې مې كنبېښودې ،پۀ ګټه چې د كال پر زر يوه روپۍ راكوي، هم ډېره ګټه به يې كړې وي.
اوولس ،اتلس كاله تېر شوي دي.
بل هغه دوكاندار چې تاسو روپۍ نۀ اخيستې، وماته يې راكړې ، ما تاسو له ركشه پۀ رانيوه ،پاته روپۍ هم ركشې مزدورې وكړه، ادا يې كړې ،وتاسو ته هم ما د خپلې ركشې ګټه دركوله.
دوى تول خاموشه وو.
بختيالى د چاى پياله ور ډكوله
"شاه صاحب! دا دې ښۀ كار نۀ دى كړى.
شاه جي چې پۀ ربړدبدلي لاس پياله ورپورته كوله
"هو زۀ منم چې ښۀ كار مې نۀ دى كړى، ستا پۀ هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي د پېره خوابده شوه چې ما روپۍ خیني اخیستي دي.

بختیالی چې سترګې د دۀ پۀ رېږدېدلي لاس کې وې "هو."

شاه جي چې پۀ رېږدېدلي لاس کې یې د چای نیمه پیاله پاته وه

"لوري! څۀ وکړو، مړۀ هم ستا ډول انسانان یو. زړونه مو د غوښې دي، نۀ ده ډېرو. مونږ تۀ او ستا ماشومان لیدل، بس نوري خبرې پرېږده، سهار خاخان راولېږه، زۀ اوس لاړم د خدای پۀ امان."

یو لاس یې پر ګونډه ونیوو، هغه بل پر مځکه، ډېر پۀ زحمت ولاړ شو.

محیب ګوتونه ور سم کړو، تر کوره ور سره لاړ.

سهار چې خاخان تلو بختیالی سوال ورته وکړو چې "رکشه کور ته مۀ راوله، دورې بې پر یو چا خرڅه کړه.

زما لـه دې رکشې کرکـه کېږي چې ستاسو پـۀ لاس داسي نۀ وي یو څوک پۀ ووهی."

خاخان چې تـر دروازه وتـو، مـخ یې پـر شـا را واړاوو "سمه ده موري."

خاخان ورغلی، شاه جي بېنک تـه بـرتلی، دو مره ډېرې روپـۍ یـې پـۀ لاس ورکـړې چـې خاخان بېخـي ورتـه حېران وو. شاه جي ته بې د مور کیسه هم وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي د بېنک تر مخه له لاسه لوېدلی قلم را پورته کاوۀ "سمه ده خاخانه! یو څوک به پیدا کړو، رکشه به پرېږ خرڅه کړو.

تهٔ دا روپۍ کور ته یوسه، سهار تهٔ او محیب دواړه راشي، یو کاروبار به په صلاح شروع کړو".

خاخان روپۍ راوړې، ټولې د سلو سلو نوټونه وو.

ټوله کورنۍ ودې دومره ډېرو روپو ته حېرانه وه.

سهار خاخان او محیب دواړه ورغلو، شاه جي پر چوکۍ ناست وو، له دخله څخه یې یو سړي ته بقایه ورکړه "خاخانه! تهٔ او محیب راغلاست، اوس که ستاسو خوښه وي، یو د کتابونو دوکان به جوړ کړو، د نجونو د سکول څنګ ته، یو خو یې کار ښهٔ صفا دی بل ښهٔ مزدوري پکښې ده، تر هغو چې یو نوکري پیدا کوو".

خاخان محیب چې ودهٔ ته متوجه وو "سمه ده".

د کتابو نو دوکان یې جوړ کړو، پر دوکان دومره رش وو، چې ښځې به یو ګهنټه دواړه نهٔ په رسېدو، روپۍ ورځ تر هغه بله ډېرېدې.

یو ورځ شاه جي راغلی چې "یوه نوکري مې پیدا کړې ده، خو روپۍ غواړي، محیب چې شاه صاحب ته د اوبو ګلاس نیولی وو "څنګه نوکري ده او روپۍ څنګه او څهٔ ته غواړي؟".

شاه جي چې د اوبو تش ګلاس بېرته ور کاوۀ (ډي ډي .اي .او) "محیبه! نن سبا بې روپیو کار هم نهٔ کیږي، دا لا اوس هم له مونږ سره ښهٔ کوي، د محمد علی (د شاه جي زوی) په خاطر، هغه افیسر د محمد علی ډېر نژدې ملګری دی".

محیب چې ګلاس پر ځای ښووی "دا خو ډېره ښهٔ نوکري ده، زما خوښه هم ده، د تعلیم شعبه ده، زهٔ به له مور سره حال وکړم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماښام یې مورته د نوکرۍ کیسه وکړه.

بختیالۍ چې سترګې یې د خوشالۍ له اوښکو ډکې شوې "زویه! نوکري خړد وکړه. کار بۀ دي څۀ کار وي او بل که بیا کلي له بدلېدای شې".

محیب: "مورې موږ کلي څۀ کوو؟".

بختیالۍ "زۀ پۀ تاسو د دې خلګو خدمت نۀ کوم".

محیب چې سترګې یې د مور پۀ سترګو کې وې "ولې موره! دې خلګو له زموږ سره څومره ښۀ کړي دي، پۀ کار دي موږ د دې خلګو خدمتونه وکړو او موږ خدای تر دې ځایه را ورسولو، دې خلګو".

بختیالۍ چې د پروني پۀ څاک خپلې ډکې سترګې پاکولې "ځکه خو یې خدمت نۀ پۀ درکوم چې دا خلګ پۀ انسانیت خبر دي، له انسانه سره مینه لري ، زۀ پۀ تاسو د هغو خدمت کوم چې شکلونه یې د انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي او ذهنونــه د حیوانـانو، ځکــه خــو زهٔ تاســو خپلوانــو او کلي ته بیایم.

دا پــهٔ منم چې داسې انســانان هــم شته چې د بـدو بـدل پــهٔ ښهٔ اخلي.

زویــه !تــهٔ خبــر یــې چې کلــه کلــه زړهٔ را تــول کــړم، ووایــم، چــې لاس پــور تــه کــړه، د زړهٔ لــه اخلاصــه د دوی د پــلار وقاتل ته دعاوکړه چې سرېیه دواړې دې سمي شه".

محیب چې د مــور پــهٔ خــوا پــهٔ ګــونجي تندي ور وکتــل ،پــهٔ تونــده لهجــه یــې وویــل "تــهٔ بــهٔ انســانه نــهٔ یــې یــا بــهٔ دې پــهٔ سینه کې زړهٔ نهٔ وي، چې داسې کوې.

دا مــې پــهٔ خپــل ژونــد کــې اول ځــل دی چې یــو څــوک وخپــل دوښــمن تــه دعاګــانې کــوي ،تــهٔ لیــونۍ یــې، ســتا دمــاغ کــار پرېبښــی دی، هغــهٔ زمــا پــلار وژلــی دی، مــوږ یــې د بــل دیــار کــړي یــو، وړور مــو د بــل پــه خــاورو کې ښــخ شــو، پــر مخ لاګوره نور څهٔ راسره کیږي".

بختیــالۍ چــې ددهٔ پــهٔ خــوا ســترګې ور واړولــې، لــه ژړغوني ږغ سره ،سره و مسېده هم.

"زویــه ! کــه د دې ســړي ظلــم نــهٔ وای، نــن بــهٔ تــهٔ داســې نــه ږغېدې

تــهٔ چې لــه هغــه ځایــه نــهٔ وای راوتلی، نــن بــهٔ ســتا هــم لکــه د هغــه کلي خلــک، پــهٔ ډېره کــې بــهٔ دې نســوار پراتــه وو یــا بــهٔ دي لــه خــولې سره څادر نیــولی، ږغېــدې بــهٔ، یــا بــهٔ داســې وې ، لکــه زهٔ چــې داســې مــې ګنلــې وه، بــې قربیــانو ژونــد

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـهٔ کېـږي او بـل بـهٔ دي داسـې محسوسـوله لکـه زه چې يـو پښتانهٔ مسلمانان دي.

پـهٔ دې بـهٔ نـهٔ وې خبـر، چـې دا هـر څـهٔ اخيـر راځـي و انسـانيت تـه دربېـږي، دا ټـول د هغـه سـړي د ظلـم برکـت دی".

دوی ټولـه تـر هغـه خاموشـه وو چـې ويد ېـدل، سـهار شـاه جي ته ورغلی، چې مور مې داسې وای.

شـاه جـي چـې د دهٔ پـهٔ لـور پـهٔ حېرانـي سـره کتـل "هـو نـوکري خـود بـدلېږي، هـر وخـت چـې دي زړهٔ وغـواړي بدلېږي".

شـاه جـي يـې کاغذونـه او روپـی خپـل زوی محمـد علی تـه ورکـړې، هغـهٔ تـه يـې وويـل چـې "لـه اولـه دا کوشش وکـړه، چـې اړه ريـې هغـې ضـلعې تـه وشـي، چـې د دوی کلـی پکښې راځي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

11

د محیب اخیر هم ، اړېږ هغې ضلعې ته وشو ، په کومه کې چې د دوی کلی وو.

ماخوستن له ډوډۍ وروسته، بختیالۍ، خاخان او محیب ټول ناست وو ، محیب ډېر خوشاله وو "مورې ! اوس خو به که خدای کول، په خپل کلي کې سکول جوړوم. که بله هره لاره راودرېده، په خپلو روپو یې جوړوم ،هم یې چلوم.

ته هسې دعاګانې راته کوه".

زرینې د محیب جوړې او نور د ضروت شیان، یو یو داسې په مات زړه راوړلو ، لکه محیب چې د کلونو په مسافرۍ ځي.

مور یې دعاګانې کولې

"زویه ! خدای دې پر سر ودرېږه، نور مې څه وس در سېږي ،زویه ! که د هغو مظلومو ښځو او ماشومانو غم نه وای راسره، په خدای که یا تاسو له دې کوره وتلي وای او یا ما په ټول عمر د خپلوانو او کلي نوم په خوله اخیستی وای.

زویه ! چې کلي ته ورشې، څومره کوشش به کوې، چې څوک دې ونه پېژني، یو دینک کاکا دې پېژني، هغه خو پوه کړه".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې د مور له سره لوېدلې پروني ته کتل چې پر اوږو یې پروت وو "سمه ده مورې! تهٔ بې غمه شه" دوی ټول بیا پهٔ خواړه خوب ویده شوو، مور یې تر سهاره پهٔ سوچونو کې ورکه وه "داسې نهٔ وي هلته یې څوک و پېژني. د هغې خوا بهٔ یې کړي، تر تا بهٔ یې نهٔ راپرېږدي، نه ،نه محیب زوی خو تعلیم یافته دی، پهٔ ښار کې اوسېدلی دی، چیرې خطا وزي".

سهار د وخته یې مور چای راوړې، له چای څښلو وروسته یې بستره او بکس را واخیستو.

مور او زرینه هم تر دروازې ورسره راغلې، دی او خاخان پهٔ رکشه کې کښېنستو، د اډې پهٔ لور روان شو.

مور یې پهٔ دروازه کې ولاړه وه، دعاګانې یې کولې "خدایه! تهٔ یې پر سر ودرېږې، تهٔ یې کامیابهٔ کړې،خدایه! تهٔ خو د زړونو مالک یې، د پټو زړونو له حاله خبر یې، تهٔ یې کامیابهٔ کړې،ناکامهٔ یې بېرته کور ته مهٔ راولې. وتاتهٔ بهٔ زاري کوم ،نور خو مې یو وس هم نهٔ ورسېږي".

پهٔ اډه کې یې محیب پهٔ بس کې پر چوکۍ کښېناوؤ، خاخان ورته ولاړ وو.

"وروره! څو مره پام بهٔ کوې. اول خو کلې له بې مقصده مهٔ ځه. داسې نهٔ وي دښمن دې وپېژني ،وار بهٔ له مخه کړي".

محیب چې مخ یې د خاخان پهٔ خوا وو. یو لاس یې د مخ پر چوکۍ ایښی وو "نه وروره بې غمه شه. که خدای کول ورور بهٔ ناکامه نهٔ درته راځي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

پۀ سوکه، سوکه روان بس کې خاخان را کوز شو، محیب له کوره پۀ اول سفر روان شو.

محیب له هغۀ، پر څنګ ناست یوه مسافره سره ګپه شروع کړه "د کوم ځای یې، څوک یې او څه کار کوې؟".

هغه چې ځان ور وپېژندلی، سړی که یې څه هم خپل قریب نۀ وو، د کلې یې وو.

پۀ خبرو، خبرو کې یې د سکول پوښتنه ځینې وکړه "ستاسو پۀ کلې کې د هلکانو یا نجونو سکول شته؟".

کلیوال چې د مخ پر چوکۍ یې سر ینبی وو، را پورته یې کړو "نۀ".

محیب چې د خپل کلیوال ژړو سترګو ته او نرۍ څو تاره ږیره ته کتل "که چیري دا سې سړی پیدا شي، سکول د ر کوي بیا یې تاسو کوئ یا یې پرېږدئ"؟.

کلیوال چې یې وڅهره ته کتل، پۀ ذهن کې یې دا وو چې رنګ او جامه یې د پښتانۀ نۀ ده، پښتو څنګه دا سې صفا وایي.

یو څه وار وروسته یې داسې وویل "دا خو د مشرانو کار دی".

د محیب نظر هغه ماشوم ته واوښت چې د مخ پۀ چوکۍ کې مور را پورته کړی، څهره یې د مور تر ! ورېه لوړه ښکاره وه چې له ژړا سره یې هغه دوه اوس راوتي واړه غاښونه هم ښکارېدو.

"خیر ستا نوم او کلی. زۀ له ځان سره لیکم. که چیري یو موقع پۀ لاس راغله، زۀ درځم، سکول که مو نۀ کاوۀ، ښۀ د کورتو دوډۍ خو بۀ په راوخورې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

کليوال چې دا وخت د دواړو سترګې پۀ يو بل کې وې "خدای دې راولـه" هغـه ښارګوټی را ورسېدو، پـۀ کوم کې چې د دۀ اړدر شوی وو.

شپه يې پۀ هوټل کې وکړه، سهار دوتر تـه ورغلی، خپل دوتر يې سمبال کړو.

دوې مياشتې يې ښه ډيوټي ور کړه، اوس يې کور تـه د تلو اراده کړې وه چې خپل افيسر ته ورغلی د رخصتۍ د پاره.

هغۀ چې يې درخواست وکوت.

افيسر چې قلم يې لوړ د دۀ پر درخواست کښېښوی "محيبه! که ناراضـه کېږې نـۀ، يـو څو ورځې پاتـه شـه، يـو څو تجرباتي سکولونه راغلي دي، دا بۀ پۀ علاقه کې خلاص کړو بيا بۀ لاړ شې".

محيب چې سترګې يې پۀ خپل درخواست کې وې "سمـه ده سر! يو سکول خو وماته معلوم دی، هغه ورځ چې زۀ راتلم يو سړي دا ايډرس راکړی، زموږ سکول ضرورت دی".

افيسر چې کاغذ ور پورته کاؤ، پۀ چوکۍ کې يې ځان ايله کړو. "محيبه! دا خو د نجونو سکولونه دي. دلته خلګ د هلکانو سکولونه، نۀ پرېږدي، تۀ د نجونو سکول پکې خلاصه وې".

محيب چې د افيسر د دوتر هر څه تر نظر يستلی وو، د دروازې کرپ شو، دۀ د دروازې پۀ لور وکتل، بېرته يې مخ را واړاوو. "سر! زۀ د داسې خلګو پۀ مزاج ډېر ښۀ پوهېږم، زۀ بۀ يې ډېر پۀ اسانۍ سره راضي کړم.

خو يوه خبره ده، ما چې څۀ ډول چلاوۀ، ستا بۀ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراض نه وي او انشاء الله له ما په يوه اوونۍ کې سکول خلاص وغواړه".
افيسر چې په زړه کې ډېر خوشاله شو، مخ يې نيم اړولی وو، په کړو سترګو يې ورکتل "ښځينه استاده له کومه کوې".
محيب چې بېرته خپل درخواست په لاس کې را اخيستو، صاحبه! ته يې غمه شه".
افيسر ډېر خوشاله شو چې دا د کار سری په لاس راغلو چې په لسو سکولونو کې يو خلاص کړي هم د زوی زېری دی.
محيب په سهار د دوتر موټر روان کړو. له ډرائيور سره کښېنستو، په پوښتنه، پوښتنه خپل کلي ته ورسېدو.
منو(محمد نور)يې پيدا کړو، هغه کور ته بوتلو اوبه، چای يې ورته راوړې.
د کلي خلک يې را وغوښتو، ټول راغلو، د لرګيو په ساله (جونګړه)کې کالی هوار وو، چارپېره بالښتونه پراته وو، ټول و محيب ته حېران او عاجزه غوندي ناست وو.
محيب ولاړ شو،
بسم الله الرحمان الرحيم
"قدرمنو! مولوي صاحب او ټولو مشرانو ستاسو په اجازه، غواړم يو خوشخبري وکړم. تاسو به ضرور دا محسوسه وئ چې داسړی به د څه د پاره راغلی وي.
قدرمنو! زۀ دلته د خپلو ګټو د پاره نۀ يم راغلی. زۀ دلته د دې پاره راغلی يم. غواړم چې وتاسو ته ګټه در ورسوم. له چا؟ هغه هم له حکومته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت هم پر کور ناستو ته روپۍ نۀ ورکوي، داسې هم نۀ ده، چې زموږ پۀ بيت المال کې حق نشته.
شته که چيري خپل حق، له بيت الماله راباسې، نو يو ذريعه بۀ ورته جوړوې.
که چيري تۀ ذريعه نۀ کړې ورته جوړه، نو پر بيت المال داسې خلګ نۀ دي ناست چې راشي ستاسو حقوق کور ته درته راوړي.
زۀ چې دلته راغلی يم، ځان ستاسو خيرخواګڼم، دا يو ذريعه مې پۀ لاس کې ده، لکه د نجونو سکولونه.زۀ غواړم چې پۀ دې ذريعه وتاسو ته خپل حقوق در ورسپږي".
ملکداد چې د نسوارو د ډبي پۀ هنداره کې خپل مخ ته کتو، سر يې را پورته کړو.
"سړيه! پر کومه لاره چې راغلی يې، پر هغه بېرته لاړ شه، موږ تعليم نۀ کوو".
مولوي صاحب: "موږ دي پر پيري شک لرو، تۀ مريدان نيسې.
موږ پۀ هلکانو تعليم نۀ کوو، تۀ يې پۀ نجونو کوې".
محيب چې د صدرۍ له جېبه دسمال را کښنو "مولوي صاحب! دا مقصد مې نۀ دی چې تاسو پۀ نجونو تعليم وکړی -
مقصد مې دا دی چې عزيزان مې ياست، دا ښۀ مې دررسي، يوائي يو ځای مځکه ورکړی، نوم بۀ يې د سکول وي، تنخوا بۀ درراځي، نيمه بۀ تۀ اخلې، نيمه بۀ ملک صاحب.
يو ښۀ بيلډنګ بۀ در جوړ کړم، پۀ هغه کې بۀ څوک واړه وي نور افيسران راځي نۀ، که چيري راتلو هم زۀ بۀ ورسره يم".
مولوي صاحب ملکداد ته مخ ور واړاوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خبره يې ډېره بې ځايه نۀ ده، خوار زموږ د پاره واى، د حکومت روپۍ دي پر موږ يې لورېږي".
محيب له مخ خولې پاکې کړې وې، بېرته يې دسمال جېب ته کړو.
"هو مولوي صاحب! خبره ده هم داسې، اوس خو سکول کچه دى، تنخوا يې دوه زره ده چې کله پوخ شو لس، پنځلس زره بۀ يې تنخوا وي".
مولوي صاحب پۀ خلګو کې شاوخوا کتل.
"ښکه ملکداده! د لېوۀ له خولې ښنګرى هم ښۀ دى".
محيب چې له جېبه کاغذونه را وکښو.
"مولوي صاحب! ډېر خوشاله شوم چې ستا غوندې عالم سره مې وليدل.
مولوي صاحب! دوه کاره لا پاتې دي، يو بۀ پر دې کاغذ ستا دستخط او بل د دې ناستو خلګو ګوتې چې له ننه څخه ستاسو تنخوا شروع شي او بل يو داسې ځاى را وټاکى چې زۀ بيلډنګ پر جوړ کړم يا يو ورځ افيسر را سره وي و ر يې ولم".
دوى پر هغه کاغذ ګوتې لګولې، پر ځاى سره ډېغېدو، اخير يې پر دې فيصله کړه.
ملکداد چې "د هغه ورک شوو ځاى ور ښکاره کړى، که چيرې حکومت دعوه کوله هم پۀ دوى بۀ يې وي".
محيب چې د مولوي صاحب له لاسه کاغذونه ورنيوو "سمه ده، هر ځاى چې وي، وماته يې را ښکاره کړى" دوى يې رخصت کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

منو، محیب هغه نرېدلي کور ته بوتلو، د کوم کور نقشه چې یې مور ورته جوړه یا ویله وه یادده په یاد وه.

محیب د هغې خونې په دروازه کې و درېدو چې دروازه یې نهٔ وه، خود بهٔ یو وخت کلیوالو کښلې وه، له دننه بې شمیره مرغۍ پر راووتې، پهٔ خونه کې یې لاندې باندې وکتل ،د خونې چت سورۍ سورۍ وو چې اکثره لرګي یې مات وو، پاته لرګي یې مرغیو خاشې کړي وو.

د مرغیو د چیچیانوشور وو، پاته مرغۍ هم یوه، یوه تر سوري، سوري چت ووتې چې ځای پهٔ ځای دېوال هم د ناوې اوبو سره چاک کړی وو.

ځای پهٔ ځای بېخي رڼا تر ښکارېده، و دته هغه د ویرې شپې ور پهٔ یادشوې.

که څه هم دی ډېر ماشوم وو چې دوی بهٔ کله مور له ویرې د خونې پهٔ یوه کونج کې ویده کړو، کله پهٔ بل کونج کې.

هغه شپه ور پهٔ یادشوه چې ودوی ته مور پر خولهٔ لاس ورنیولی وو، پټ، پټ یې له دېواله سره، د سپوږمۍ پهٔ رڼا کې روان کړي وو.

بې اختیاره یې پهٔ سترګو کې اوښکې راوګرځېدې، وېې ژړل.

منوچې د دهٔ سترګو ته کتل

صاحبه! خیر دی پر څه دي وژړل؟".

محیب چې له اوښکو یې ډکې سترګې ور واړولې

"پر دې وران کور چې زموږ پښتانهٔ پهٔ څنګه ځایونو کې اوسېږي".

(c) ketabton.com: The Digital Library

له منو سره یې خدای په اماني وکړو، خپل دوتر ته لاړی.
سهار یې خپل افیسر ته، د خلګو د مطمئینه کېدو کیسه وکړه، استاده پیدا کول لا پاته وو، افیسر ډېر خوشاله شو.
محیب ته یې پر درخواست څهٔ لیکل
"محیبه! تهٔ اوس خپل کور ته لاړ شه چې راغلې د نورو سکولانو غم بهٔ بیا خورو".
محیب له افیسر سره خدای په اماني وکړه، د کور په لور راروان شو، کور ته ناوخته ورسېدو.
له ناوخته ډوډۍ خوړلو وروسته، پر بستره وغځېدو، سر یې پر بالښت ایښی وو، مور او خور یې وسرته ناستې وې، دهٔ د دوو تېرو شوو میاشتو حال ورکاوهٔ.
بختیالۍ "تبهٔ! زویه کلي ته هم ورغلې".
محیب چې په خندا یې وویل "هو مورې".
بختیالۍ چې د دښمن دښمني یې هېره شوه.
"تبهٔ زویه! زمونږ خونو ته ورغلې؟".
دی پر بستر اوښت "هو مورې! سبا یې که خیر وو عکسونه صفا کوم بیابهٔ یې وګورې، اوس بهٔ مورې ویده شوو، زهٔ ډېر ستړی یم، سبا بهٔ که خیر وو خبرې کوو".
سهار پر چای یې خاخان ته د کلي او سکول ټوله کیسه وکړه.
خاخان چې د دهٔ له خوبهٔ پرسېدلو سترګو ته کتل "وروره! دا خو دي ډېر تبهٔ کړي دي، اوس بهٔ ښځینه استاده چیري غواړو؟".
محیب چې سترګې یې پهٔ زرینه کې وې.
"لالا! دا د بابو اقبال لور سبق ویلی دی، دا بهٔ نوکري نهٔ کوي؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاخان چې هم سترګې د زریني د لاس په تېلو او ږمنځ کې وې چې دته یې راوړو "حال به یې وکړو". بابو اقبال ته ورغلو، دروازه یې وټکوله، هغه راغلی، په دروازه کې ولاړ وو.

خاخان په کوڅه کې یوې او بلې خواته کتل، تېوله کیسه یې ورته وکړه.

چې دی بېرته پر شا غبرګېدو "سمه ده، زه به له لور سره صلاح وکړم".

د ده شا ورته وه.

د خاخان له شا ورپسې ږغ شو.

"ها بابو صاحب! دا یوه خبره مې هېره شوه، محیب ویل چې تر هغه د ده و لور ته، روپۍ پر کور ور کوم، تر څو چې موږ هلته په کډه ځو.

کله چې موږ په کډه ځو، ته خو هم اوس پینشن یې، ته به هم په کډه راسره لاړ شې.

که ته چیري نه تلې، ستا لور به راسره لاړه شي، زموږ په کور کې به اوسېږي".

بابو سهار د خپلې لور کاغذونه ورته راوړو.

تر هغه محیب د بابو اقبال د لور تنخا، کورته وراوړله.

د ملکداد او مولوي صاحب روپۍ یې، له خپلې تنخوا ورکولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

12

که څه هم شکیله له وړوکوالي د ده ی کور ته تله راتله چې کله محیب نوکري ورلره پیدا کړه، هغه وخت یې ښخي تګ . را تګ نور هم زیات شو.

هر وخت به یې له زرینې سره، د کور په کار کې مرسته کوله.

د بختیالی شکیله ډېره خوښه وه.

خاخان د کړکۍ وځنګ ته کټ یښی وو، د رنګونو واړه، واړه ډبیان په کړکۍ کې پراته، په هر رنګ د خپل ډبي سر لړلی وو.

تر کړکۍ سره هوا راتله. وځنګ ته د کړکۍ پرده یې پورته، پورته کوله.

د خاخان خپل انځور کړی تصویر په لاس کي وو، چې مور یې راغله. د کټ پر زی کښېنسته. تصویر ته یې کتل.

بختیالی "زویه! دا تصویران خلګ ښهٔ نهٔ یاده وي".

خاخان تصویر مور ته ونیوو "مورې! دا یوه فلمي اداکاره ده".

بختیالی د دهٔ د لاسه تصویر ور نیوو.

"زویه! تر دې تصویره مې یو خبره راپهٔ یادشوه چې له ډېره وخته مې پهٔ زړهٔ کې ده، نن بهٔ ورته وابې،نن بهٔ ورته وایې".

خاخان "څنګه خبره؟".

بختیالی "زویه! زهٔ چې د شکیلې تورې غټې سترګې، سرهٔ ګڼ وېښتان، دسپین مخ پراخه ګردی کاسه، او ښائسته مرمرین غاښونه ووینم، زړهٔ مې وغواړي چې بابو اقبال ته ووایه، دا لور را

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه، زما و زوی محیب ته .بیا بېرته پښېمانه شم. له ځانه سره
وواېم-
یو خو د خاخان واده نشته بل که څه هم دوی پښتانهٔ دي. لهجه يې
له موږه جدا ده، دود او دستور يې له موږه جدا دی".
دا وخت يې مور داسې محسوسه کړه چې یو چا غوږ نیولی دی،
زما خبرې اورې-
شاته يې وکتل چې شکیله و زرینه يې ولیدې، شک يې پهٔ یقین
بدل شو، خبره يې واړوله.
"خاخانه زویه! د محیب پهٔ مسافرۍ کې ډېر وخت وشو چې حال
احوال يې نهٔ دی راغلی، تا يې یو باسخواس (درک) کړی وای، چې
روغ جوړ دی؟".
چې د دوی خبره ختمیده، د محیب توخی شو دننه راغلی-
خاخان او مور ورولاړ شو، پهٔ غېږ يې روغبړ ور سره وکړو-
مورېې نارې کړې "زرینې لورې! اوبهٔ راوړه". زرینې چې اوبهٔ
راوړې، محیب يې ولیدو "عمر دې ډېر دی، هم دا اوس مې یاد ولې
راغلې، محیبه وروره!
غېږ يې پر وکړ ځوله ،زرینه چې د مورکۍ نن څویمه ده چې پهٔ خولهٔ
کې وې، هم دا اوس ، اوس يې یاد کړې".
زرینه چې چای راوړلو ته ولاړه شوه، شکیله ته يې د محیب د راتلو
وویل-
شکیلې چې دچای چائینکه پر ښوه "زرینې! نن یوه د زړهٔ خبره پهٔ
خولهٔ درته وکړم، بده خو بهٔ يې نهٔ ګڼې".

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرينې چې پيالې په پتنوس کې بنوې "نه نه شکيلې خود يې وکړه.
ولي به يې بده ګنم".
شکيله چې سترګې يې د زرينې په لاس او پتناسه کې وې "له ډېره
وخته مې زړه دا غوارې چې له محيب سره کښېنم، يو څو خبرې
ورسره وکړم".
زرينې چې له اوره چائينکه را کوزوله "دا خو اسانه ده. اوس چې زه
ورغلم، د را ناره به کړم چې شکيلې دلته راشه. ته هلته يوازې څه
کوې .ته چې راشې، بس روغبړ به ورسره وکړې".
زرينې چې پتنوس را واخيست، دا هم ور سره ولاړه شوه "سمه ده".
زرينې چې چاى ور وړې، پيالې يې ډکې کړې بيا يې ناره کړه
"شکيلې !دلته راشه، ته هلته يوازې څه کوې".
شکيله چې په دروازه کې ولاړه وه، سوکه، سوکه راغله، د زرينې
له څنګه کښېنسته.
محيب چې سترګې ور واړولې "شکيلې !څنګه يې؟".
شکيلې چې سر کښته ځړولى وو، غټې تورې سترګې يې مړې ور
واړولې "زه ښه يم محيب صاحب، ته څنګه يې؟".
محيب چې د مور له لاسه د اوبو ګلاس نيوو "زه هم ښه يم، ستاسو
په کور کې څه حال دى. مور او اقبال صاحب هم ښه دي؟".
شکيلې چې د زرينې د پړوني سپينسي، په دوو ګوتو سره پېچل،
سترګې يې مړې ور واړولې.
"هو تول ښه دي".
محيب چې د چاى اخري پياله کښېښوه، ولاړ شو، د جرابې يې
کښلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"لالا ! زهٔ یواري ځم. یو څهٔ کار مې دی. ببرته ژر راځم".
شکیله تر دهٔ له مخه ووته.
محیب چې له کوره ووتو. پهٔ کوڅه کې روان وو چې شکیله یې ولیده پهٔ خپله دروازه کې ولاړه وه. له هغې خوا چې محیب بېرته کورته را رهي وو. شکیله لا پهٔ دروازه کې ولاړه وه. محیب ته یې کتل.
محیب شکي شو چې د دوی تر کور را تېر شو. شاته یې وکتل. شکیلې لا پهٔ دهٔ پسې کتل.
د محیب تبیت سره ګډ وډ شو.
ټوله شپه یې پر دې سوچ کاوۀ چې "د دې نجلۍ څهٔ مقصد دی. پهٔ دروازه کې ولاړه وي؟".
خیر سهار که ولاړه وه پوښتنه بهٔ ځینې کوې". سهار چې محیب را ووتو. پهٔ کوڅه کې روان وو. د دوی تر کوره یې و دروازه ته کتل. شکیله نهٔ وه ښکاره.
له ځان سره یې وویل "ښهٔ یې ویلي دي چې په ځان کې ویني. هغه پهٔ جهان کې ویني" پهٔ دې سوچ کې د دوی تر کور تېر شوی وو چې شاته یې وکتل. شکیله ولاړه وه. ببرته را غبرګ شو.
شکیلې چې دی ولیدو ، دروازه یې بنده کړه. ماخوستن یې یوې او بلې خواته وکتل چې څوک نهٔ وو. زرینه ته یې وویل "سبا شکیله را وغواړه. زما پهٔ کار ده".
زرینې واړه وخندل "سمه ده وروره !".
پهٔ دا بله غرمه چې محیب له ښاره راغلی. شکیله راغلې وه.
پهٔ کونجې تندي او برګو سترګو یې شکیله ته کتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"تهٔ شرم نهٔ لرې چې پهٔ دروازه کې ولاړه يې".
شکيله چې له خولې سره يې د پروني ځاک نيولی وو، واړه واړه يې خندل "صاحبه! د دې کوټې ټولې ښځې پهٔ دروازه کې درېږي. يوه زهٔ خو نهٔ يم".
محيب چې سر کښته ځړولی وو، را پورته يې کړو، پهٔ قهر يې ور وکتل "منم چې درېږي، خو ته بايد داسې ونکړې.
زهٔ چې کور ته راځم، تا پهٔ دروازه کې نهٔ وينم. که مې وليدې بيا بهٔ دې وخير ته سترګې وخېژي".
شکيله چې مخ يې د زريني پهٔ خوا وو "سمه ده صاحبه! چې تهٔ راتلې بيا وما ته حال راکوه".
محيب چې په خونه دننه کېدو "هو زهٔ ستا د پلار مزدور يم".
شکيله ولاړه شوه، کټ، کټ وېې خندل، د دې پهٔ لهجه يې وويل.
"يوه بهٔ کوې".
دهٔ چې پهٔ خونه کې ځپلی کښلې، سترګې يې پهٔ هغه بالښت کې وې چې دېوال ته پروت وو. له هغه ځايه يې وويل "زريني! دا شکيله پوه کړه، زهٔ دا نمک حرامي نهٔ کوم. که يوچا وليدو څهٔ بهٔ وای. تهٔ خبره يې چې زهٔ د دې کوټې، د هر سړي، قدر کوم، خدای تر دې ځايه را ورسولم، د دې کوټې خلګو. نن زهٔ داسې نمک حرامي څنګه وکړم؟".
زريني چې کړکۍ سره پورې وهله "سمه ده وروره! زهٔ بهٔ يې پره کړم".
پهٔ دې بله ورځ اقبال بابو راغلی. پهٔ خونه کې پر کټ داسې ناست وو چې دواړه پښې يې لاندې ځړېدې. بختيالی‌ته يې وويل "د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکیلې غوښتنه ده چې زهٔ محیب سره واده کول غواړم، تهٔ خبره یې زما دغه یوه لور ده او اختیار مې هم ور کړی دی چې دې ګوته پر کنبېښوه، بس مورږ یې وهغه ته ور کوو، هم موخوښ دی".
بختیالۍ چې پر کټ بالښت ورته ږدلی "سمه ده وروره،مونږ بهٔ صلاح سره وکړو، صلاح نو بل له چا سره کوو، یو شاه جي دی له هغه سره بهٔ ووینو". ماښام چې خاخان او محیب راغلو، بختیالۍ د اقبال بابو کیسه ورته وکړه.
د محیب د ښیښې له اوبو ډک ګلاس پهٔ لاس کې وو. پهٔ اوبو کې یې کتل چې وبې خندل "مورې! زهٔ بهٔ شرم نهٔ لرم، چې لالا بهٔ بې واده ناست وي، زهٔ بهٔ وادهٔ کوم".
خاخان چې د دهٔ وتکو سپینو، وړو غاښونو ته کتل "نهٔ وروره! دې ته بهٔ نهٔ ګورو چې ستا وادهٔ شته او زما وادهٔ نشته.
دې ته بهٔ ګورو چې زموږ کته پهٔ څهٔ کې ده، دا ښځه چې موږ غوښتای، پهٔ سوالومو نهٔ شوه پیدا کولای، نن سړی کور ته درته راغلی دی، پهٔ سوالونو یې درکوي.
یو خو ته او دا پهٔ خبره سره پوهېږی بل بهٔ دي هغه د سکول کار پهٔ جوړ شي.
زهٔ خو هسې هم د ښار ښځه نهٔ کوم. پهٔ ما مه پرېشانه کېږه.
زهٔ چې بیا کلې ته لاړشم، پهٔ هغه خپلو اوښپنو او شپنو کې بهٔ یوه پیدا کړم".
محیب که هر څومره ځان دلې دورې کړو. خو بختیالۍ او خاخان تر خپله خبر نهٔ تېرېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې پس اقبال بابو بيا راغلی، يو پنډ کتاب يې هم په لاس کې وو.

له څپلۍ سره پر کالي کښېنستو.

"بختيالۍ! څنګه شو خوري صلاح مو وکړه؟".

بختيالۍ "هو وروره! مابنام چې خاخان راشي، زه او خاخان به کور ته درشو".

اقبال چې د ولاړېدو هڅه کوله "خوښه مې ده، زه به انتظار کوم. ښه دی سره وبه ږغېږو، تاسو به هم يو څوک لرئ، زه به يې هم لرم".

بختيالۍ چې دلته يواري بيا د سوچونو له دنيا را ووته. داسې يې محسوسه کړه. لکه له خو به چې را ويښه شي. له ځان سره يې دا غاړه وکړه.

خپل د وخورم خپل له څه دي
خپل د نورو پـــــه نامه دي"

مابنام چې خاخان راغلی. بختيالۍ او خاخان د اقبال بابو کور ته ورغلو. ورځ او وخت يې سره وټاکلو.

د غه رنګه د بختيالۍ په ژوند کې. د ښادۍ اوله ورځ راغله. چې دا له خوشالۍ په دې نه پوهېده. چې زه څه وکړم څه نه؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

13

محیب پهٔ خپل دوتر کې ناست وو چې خپل افیسر وغوښتو، ورغلی.
"محیبه! ستا د سکول خو دوه کاله پوره شو، اوس بې د پښېدو ار ډر شوی دی. پر لس تاریخه سیکریټري راځي، گوري بې.
تهٔ هغه استاده ته حال ورکړه چې پهٔ هغه ورځ حاضره وي او یا بې ماشومان صفا وي".
محیب وویل "سمه ده سر! بې غمه شه" را ووتو.
یو لیک بې ولیکلو، د خپل نائب قاصد پهٔ لاس بې ورکړو، چې دا زموږ تر کوره ورسوه. اقبال صاحب ته بې دوی پهٔ خپله رسوي.
دی پهٔ خپله سهار له ډرائیوره سره پهٔ موټر کې سپور شو، کلي ته ورغلی.
د کلي خلک بې پوه کړو چې "زهٔ پر لس تاریخه افیسر راولم، تاسو دا ورته ووایاست، چې دا ځای را پوخ کړه.
نور ما او کار سره پرېږدی".
ملکداد چې سترگې بې د دهٔ پهٔ څېره کې وې، د یو شناخته گمان بې پر کېدو.
"صاحبه! که بې چیرې ماشومان طلب کړو؟".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې سترګې یې د سکول د سرای په نړېدلي، کنډو، کنډو دېوال کې وې "هغه زهٔ پوه شوم او کار".

په هغه ورځ دینک کاکا هم په خلګو کې موجوده وو، دی یې وپېژندلی.

محیب مخ ور واړاوو "کاکا تهٔ هم د دې کلي یې؟".

دینک چې په برېتو کې یې خندل "هو، ولې؟".

محیب د سترګو له اشارې سره سم.

"بل وخت هم زهٔ راغلی یم، تهٔ مې نهٔ یې لیدلی".

دینک: "هو زما نن اوله ده چې درته راغلی یم".

محیب: کاکا "بیا خو نو ملامت یې".

دینک: "هو ملامت یم".

محیب چې مخ د ملکداد په لور ور واړا وو "چې ملامت یې بیا پر لس تاریخه د شلو کسانو ډوډۍ وکړه".

دینک چې د دهٔ ور خېرمه لاس ونیوو، په وره خندا کې یې وویل،

"عجبه ده، ډوډۍ پهٔ ما کوې، روپۍ مولوي صاحب او ملکداد ته ورکوې؟".

محیب چې یې لاس پهٔ لاس کې ټینګ کړو "کاکا عجبه خبره کوې، مشر د مېړیانو هم وي".

دینک چې یې لاس له لاسه کښو "سمه ده تر یوه سېرلي بهٔ تېر شم".

محیب کاکا کور دي ودان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوهٔ، یوهٔ ته یې د رخصت لاس پهٔ لاس کې ور کاوو، چې
محیب رخصت شوو.
دینک کور ته راغلی.
"ښځې! عجبه بهٔ درته وکړم، شاوخوا یې وکتل څوک نهٔ وو.
تهٔ خبره یې د سکول افیسر څوک دی؟".
ښځه چې له ګوډي یې اوبهٔ را اخیستې "نه سړیه زهٔ څهٔ پهٔ
خبره یم".
دینک چې یې اوبهٔ له لاسه وراخیستې "افیسر محیب
نومیږي، د بختیالۍ زوی دی".
ښځه چې د دهٔ د لاس لوښي ته انتظار وه "دا څهٔ وایې، د
ملکداد پر کور خو خاوري نهٔ وراوړي؟".
دینک چې بېرته لوښی ور کاؤو.
"ښځې! پهٔ نیت بهٔ یې خدای خبر وي، اوس خو پر لس
تاریخه راځي، د شلو کسانو ډوډۍ بهٔ ورته کوو".
ښځه چې روانه وه، نوک یې ونیوو "خود یې ورته کوو،
ډوډۍ د دهٔ تر سر جار ده.
سړیه! تهٔ یې ښهٔ پېژنې، د بختیالۍ زوی دی که بنزی؟".
دینک چې د دې ولاس ته کتل، پهٔ لوښي کې پاته اوبهٔ یې
تویولې "نهٔ زهٔ یې ښهٔ پېژنم، د بختیالۍ زوی دی، بنزی یې
نهٔ دی، محیب نومیږي".
پر نهه تاریخه شکیله او اقبال صاحب را ورسېدو.
محیب چې د سرای پهٔ دروازه کې ودرېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

"اقبال صاحب! زهٔ که خیر وو، سهار وختي له ماشومانو سره راځم بیا بهٔ سکول ته که خیر وو څو".
اقبال صاحب چې دننه پهٔ دروازه کې ولاړ و "دلې پاته شه، شکیله خو څه ناولده نهٔ ده".
محیب چې دهٔ تلو هڅه یې کوله.
"نهٔ نهٔ زهٔ یو ځای میلمه یم".
سهار وختي محیب راغلی، څو وړې نجونه او ماشومان یې پهٔ موټر کې کښېنولي وو، دوی یې هم را واخیستو، د سکول پهٔ لور روان شو.
چې کلې ته ورسېدو، د دینک کاکا کور ته ورغلو، هغه یې ښهٔ خدمت وکړو.
دا یوه حرکت د دینک خوند نهٔ ور کاوۀ، چې ودته بهٔ یې وکتل، پهٔ برېتو کې بهٔ یې وخندل.
اخیر یې دینک کاکا ته هغه بسکټ ور کول. چې له ځانه سره یې راوړي وو، د افیسر د پاره. هغه یې ور کول پوه یې کړو.
افیسر ډېر ناوخته شو چې دوی ډوډۍ وخوړه. اوس یې د روانېدو تیاري کوله. د هلکانو نارې شوې "هغه دی بل موټر راغلی.هغه دی بل موټر راغلی" چې موټر رارسېدو. دوی د سکول له مخه سره ټول ولاړ وو.
یو درخواست یې د ملکداد پهٔ لاس ور کړی و. او بل د شکیلې.
موټر ودرېدی هغه افیسر و. راکښته شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې ور مخته شو.

"صاحبه! ډېر ناوخته شوې، ښځې ډېر انتظار مو در ته وکړو.

اوس مو سکول رخصت کړی، مور هم در روانېدو".

افیسر چې گھړی ته وکتل.

"اوف! دا خو درې بجې دي. پهٔ تاسو خو مې ډېره شپیانه وکړه".

محیب شکیله او ماشومان رخصت کړو.

صاحب چې بل کړی سگرېټ یې پهٔ خولهٔ کې وو، اور لگیت یې د پتلانهٔ جېب ته کړی، سکول ته روان شو. دورې یې د ملکداد او شکیلې درخواستونه ور کړو.

له هغې خوا چې راغلو، افیسر پهٔ ولاړې له موټره سره، یو پیاله چای وڅښلې، روان شو.

محیب راغلو د ډینک کاکا پهٔ کور کې یې، ښې پهٔ تسلي چای وڅښلې.

بیا یې هغه له ښاره راوستي ماشومان پهٔ موټر کې واخیستل .او خپلو خپلو کورنو ته یو ورول،

دی په خپل دفتر ځینې کوز شو. پهٔ هغه شپه ، شپه یې ډرائیور له اقبال صاحب او شکیلې سره ولېږلی، کور ته یې ورسولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

14

محیب په کلي کې د سکول په بهانه سرای شروع کړی.
که څه هم سرای کچه وو. خو نقشه یې داسې وه چې کلیوال ټول ورته حیران وو.
اوس به محیب یوه نه بله ورځ ضرور کلي ته تلو. یو ورځ خپل افیسر ور وغوښت.
"محیبه! ستا هغه کلي ته یېخي تلهٔ را تلهٔ ډېر شول. له هغې استادې سره خو دې خبره نهٔ شوه اوږده؟".
محیب چې د دهٔ ومخته پر چوکۍ ناست وو. واړه یې وخندل
"سر! هم داسې یې وګڼه".
افیسر چې پر کاغذ یو څه لیکل.
"محیبه! خیال کوه داسې نهٔ وي پښتون وطن دی"
محیب چې نظر یې د افیسر په نری ګوتو کې وو "نهٔ نهٔ صاحبه! داسې نه ده. هغه استاده ماغوښتې ده، که مې څه هم راواده کړې نهٔ ده. سر! زهٔ به نن توله کیسه صفا، صفا درته وکړم چې زهٔ دا سکول څهٔ ډول چلوم او څهٔ مقصد مې دی؟".
افیسر ته یې توله کیسه وکړه
افیسر چې قلم یې پر کاغذ بر سېره پرېښودی، په چوکۍ کې وغځېدو "ښهٔ ښهٔ بس.
محیبه! له ننه پس تهٔ له دې کلي بند یې. ستا پر ځای بهٔ زهٔ دا ډیوټي کوم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې سر کښته ځړولی وو، خپل شونډ یې په غاښو کې نیولی وو، له ځانه ورک غوندې ښکاریدو، بېرته یې سر را پورته کړو.

"نه سر! و تاته زحمت نه درکوم، زه ور سره پوهېږم".

افیسر چې په چوکۍ کې راجګ شو، خپل قلم یې بېرته ور واخیستو.

"نه نه سر خلاص کړه، که چیري نه مني، نو ورځم هغو خلګو ته دا کیسه صفا، صفا کوم".

محیب چې سترګې یې بېرته له افیسره را واړولې.

"نه نه سر! که مې مور خبره شوه، بې وعدې به مړه شي، دا مې د مور ارمان دی".

افیسر چې خپل لیکل شروع کړو.

"بس ته سبا کورته لاړ شه د کور کارونه او خپل واده به وکړې، زه پوهه شوم او هغه کار".

محیب چې ولاړېدو.

"سر! خنګه چې ستاسو خوښه وي".

له افیسر یې رخصت واخیستو، ښارته را ووتو، په بس کې سپور شو.

کورته چې ورغلی، ښخي ناوخته وو.

د ډوډۍ دسترخوان غوړېدلی وو. کهول ټول پر ډوډۍ ناست وو

ده هم لاس ومینځل خاخان خندل.

"هلکه محیبه! شکیله درغلې وه، خو یو خو شپې به دې په کولې.

تا بېرته په هغه ورځ را ولېږله".

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی خاموشه ناست وو.
د بختیالی چې جوړه ګوله په لاس کې وه. خولې ته یې وړله، لاس یې تم کړو.
"محیبه زویه! څنګه دې کړو سکول؟".
محیب چې د مور په لاس کې ګولې ته کتل "مورې! ما خو د سکول په بهانه په کلي کې سرای شروع کړو".
بختیالی چې ګوله یې په خولهٔ کې وه.
"زویه! دا کار بهٔ دې بې صلاح نهٔ شروع کاوؤ".
محیب چې له ډوډۍ سوځلي ځایونه بېلول "مورې! ما شروع کړی".
بختیالی چې بله ګوله تر مخ پراته غاب ته وروړه.
"زویه! مزدورانو ته دې څوک پرېښودل؟".
محیب چې ډوډۍ بس کړې وه.
"مورې! خپل افیسر".
نورو ډوډۍ خوړه. دهٔ تو له کیسه ورته وکړه.
بختیالی چې سترګې یې په غابونو کې وې. زرینې سره یو ځای کول.
"زویه! ښهٔ شو چې راغلې. موږ هم پرېشانه وو چې دا هلک اوس څهٔ شو چې نهٔ راځي.
اقبال صاحب دا څوېم وار دی چې راځي وایي "زهٔ تیار یم. نېټې ستاسو له خوا دی" موږ وتاته کتل. د وادهٔ تاریخ مو نهٔ دی معلوم کړی.
محیب چې دسترخوان ټول شو. خاخان ته ورولاړ شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب: "لالا !ستړی مۀ شې".
له هغه وروسته يې له مور او زرينې سره روغبړ وکړو.
بختیالۍ :"خاخانه زویه ! اوس له محیبه سره د اقبال صاحب پر خبره ورډغېږه".
محیب چې بېرته کښېنستو.
"مورې ! دا خو ستا او د لالا کار دی، ورځ بۀ مو و رسره تاکله".
بختیالۍ چې سترګې یې پۀ زرینه کې وې، سره نغښتي دسترخوان یې پۀ لاس کې نیولی وو،د خبرې د ختمیدو پۀ انتظار کې وه.
"زویه ! کار خود زما او د لالا دی، مونږ دا هغه پۀ دې وکړه چې داسي نۀ وي، د دۀ ضروري کارونه وي، مونږ دلته د وادۀ تاریخ معلوم کړو".
ماښام اقبال صاحب خبر شوی وو چې محیب راغلی دی، په سهار يې مخه ور وکړه، کور ته ورغلی.
بختیالۍ سر مینځلی وو، تر مخ يې هینداره،تېل او ږمنځ پراته وو چې دی يې نوک نیولی ولیدو، ژر ، ژر يې پړونی پر سر کړو
"راځه راځه خدای دې راوله".
اقبال صاحب چې ځیلۍ کښېنې.
"بختیالۍ ! خاخان او محیب چېري دي؟".
بختیالۍ چې هینداره، ږمنځ او تېل سره ټولول
"تۀ کښېنه، رابۀ شي".
خاخان هم له خونې را ووتو، د روغبړ پر وخت چې دۀ د ولاړېدو هڅه کوله، خاخان ورته کښېنستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له روغبړه وروسته، خاخان هم بل بالنبست ته څنګ ووهلو.
اقبال صاحب چې د خاخان په خوا کتل "د کار خبرې به کوو، زه روان يم، يو ځای ته ډېر ضروري کار لرم.
وروره! ته به وايې د دې سړي اوس څه تازيله ده چې هره ورځ راځي او هله، هله يې جوړه کړې ده.
وروره! د نجلۍ شيان نيم دباندي په برامده کې پراته دي، نيم په خونه کې ،ته خبر يې، زموږ ډېر وړوکی سرای دی، دوې خونې پکښې دي،
په يوه کې د نجلۍ شيان پراته دي، په هغه بله کې موږ ګزاره کوو".
خاخان چای اچولې، سترګې يې په پياله کې وې.
"په کومه ورځ چې ته تيار يې،موږ تيار يو".
دهٔ پياله وځان ته نژدې کوله چې په ژړغوني انداز يې وويل "را روان اتوار".
خاخان چې پر خپله ږيره لاس تېرا وو.
"سمه ده، ته به هم خپل پاته کارونه وکړې. موږ هم".
اقبال صاحب چې د پيالې له تشېدو سره سم ولاړ شو "د خدای په امان".
خاخان چې هم ورسره ولاړ شو.
"په مخه دې ښه".
بختيالۍ چې د خاخان له څنګه سره ناسته وه "زوی دې ومره اولاده چې اقبال صاحب نن لاژړغونی وو".

(c) ketabton.com: The Digital Library

او باالاخیر هغه اتوار هم راغلی چې اقبال صاحب او ښځې ژړل، خاخان او بختیالی لا سونه سره کړي وو، یو هم له خوشالی په خپلو جامو کې نه ځایېدلو، د کوځې ښځې یې له کوره وتې او په کور ننوتې.

ماښام د کوځې د ټولو خلګو ډوډی د دوی په کور کې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

15

د وادهٔ دوې میاشتې پس، محیب خپلې ډیوټۍ ته لاړ. دورې یې له خپل افیسر سره ولیدل، خپل حال یې ور کړو.
"سر! تهٔ اوس خپل حال راکړه، څنګه یې زما له قربانو سره، پهٔ ژبهٔ پوهېږې او کار پر څهٔ حال دی، تر کومه ځایه رسېدلی دی؟".
افیسر چې پهٔ برېتونو کې خندل، د دهٔ پر مخ یې دوو، درو تازه تېپونو ته کتل.
"محیبه! کار ډېر ښهٔ روان دی، قربیان دې هم نور ښهٔ دي، یو پهٔ دینګ مې سر نه خلاصیږي چې څنګه سړی دی؟، خیر زیاته کار سر ته رسېدلی دی، یوه میاشت که یې لا وغوښته.
دا یوه سړي څه سترې کړی یم، لکه هغه نجار ډېرې روپۍ یې پاته دي، له ماسره وې نهٔ چې ور کولې مې.
زما کور بهٔ وتا ته نهٔ وي معلوم، شپېته تنهٔ دي، د مزدورۍ یې یو زهٔ یم.
زموږ کورونه خو ښهٔ در معلوم دي چې ګټې یې یو، ختمې یې سل".
محیب چې جېب ته لاس کړو، د روپو بنچې یې راکښې.
"سر! غم یې مه کوه، روپۍ مې راوړې دي، هم ستا کار پهٔ کېږي هم زما".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې له چوکۍ ورولاړ شو، صاحب ته يې روپۍ ور کولې.

"د سرای کار خو که خیر وو، زیاته پای ته رسېدلی دی. هغه د سکول بیلډنګ څنګه شو؟".

افیسر روپۍ ګڼلې.

"محیبه! هغه کار ټېکدار اخیستی دی، ټېکدار مې پوه کړی دی، تر هغه به کار نهٔ شروع کوي چې ته پهٔ کډه نهٔ يې ورغلی".

محیب چې افیسرته ور کړې هغه بقایه روپۍ يې و جېب ته کولې.

"سر! بیا خو دې ډېر ښهٔ کړي دي".

افیسر چې نائب قاصد ته حکم وکړو، هغه رجسټر را واخله.

"محیبه! پهٔ دې کې خپله حاضري ولګوه او ورشه خپله تنخا واخله، کور ته لاړ شه، زهٔ پوه شوم او دوتر، هغه کار وماته دا خو ورځې د کلې ماحول څهٔ ښهٔ نهٔ ښکاري ، دینګ سپک، سپک کېږي داسې نهٔ وي، کلیوال تول پهٔ دې خبر کړي او هغه ستاسو تر راتلو له مخه، یو چل جوړ نهٔ کړي.

نن څويم تاریخ دی؟".

محیب چې خپله حاضري يې لګوله "افیسر! نن دریم دی".

افیسر چې ډېر ته د دهٔ له لاسه قلم نیوو.

"محیبه! را روان یوه تاریخ ته بهٔ که خیر وو، کار مکمل وي. که څهٔ پاته وو بیا بهٔ يې وکړو.

تهٔ بهٔ پر یوه تاریخ کډه راولې، زهٔ بهٔ دورې درته ولاړ یم".

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې ور مخته شو.

"صاحبه! ډېر ناوخته شوې، بښخي ډېر انتظار مو در ته وکړو.

اوس مو سکول رخصت کړی، موږ هم در روانېدو".

افیسر چې گھړی ته وکتل.

"اوف! دا خو درې بجې دي. پهٔ تاسو خو مې ډېره شپیانه وکړه".

محیب شکیله او ماشومان رخصت کړو.

صاحب چې بل کړی سگرېټ یې پهٔ خولهٔ کې وو، او ر لگیت یې د پتلانهٔ جېب ته کړی، سکول ته روان شو. دورې یې د ملکداد او شکیلې درخواستونه ور کړو.

له هغې خوا چې راغلو، افیسر پهٔ ولاړې له موټره سره، یو پیاله چای وڅښلې، روان شو.

محیب راغلو د ډینک کاکا پهٔ کور کې یې، ښې پهٔ تسلي چای وڅښلې.

هغه له ښاره راوستي ماشومان پهٔ موټر کې بیا یې واخیستل .او خپلو خپلو کورنو ته یو ورول،

دی په خپل دفتر ځینې کوز شو. پهٔ هغه شپه ، شپه یې ډرائیور له اقبال صاحب او شکیلې سره ولېږلې، کور ته یې ورسولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

محیب چې شکیلې ته د اوبو اشاره کوله.

"یوه بلا یې نهٔ وهي، مستان هر ځای وخت تېره ولای شي".

محیب د اوبو له چنبلو سره سم ولاړ شو، خپلې خونې ته لاړ. یوګړی وروسته شکیله هم ورغله، د پلنګ پر ژۍ کښېنسته، د محیب یو لاس یې پهٔ لاس کې ټینګ ونیوو.

"ستا څهٔ خیال دی، شکیلې چې دومره سپین سترګې کولای شوه، اوس بهٔ له تاسره پهٔ هغه کلې کې د ژوند شپې او ورځې نهٔ کړي تیري".

پهٔ دې بل ماښام چې اقبال صاحب راغلی، محیب لاړو، شاه جي یې تر لاس نیولی راوستو.

ډوډۍ راغله، وخوړله شوه.

له ډوډۍ وروسته، شنې چای راغلې

محیب، شاه جي ته د چای پیاله ور پور ته کوله.

خاخان چې خبره یې پهٔ دې ډول یاده کړه.

"شاه صاحب! زموږ ټوله کورنۍ څهٔ، زموږ لمسبان او کړوسبان بهٔ ستا احسان منو، موږ خدای تر دې ځایه را ورسولو، تا را ورسولو.

ستا له درسه وروسته، موږ ټولو هغه سړی هېر کړۀ، چا چې وموږ ته یې پر زړونو داغونه را ښېني وو، پهٔ کوټلو زړونو مو د ژوند د تېرېدلو لار، تا راښولې وه، پر هغه لاره خو موږ :دا دی تر دې ځایه سفر را وکړو".

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي چې پهٔ رېږدېدلی لاس پیاله نیولي وه "خاخانه ! ستا ده خبرې پهٔ مقصد نهٔ شوم پوه؟".

خاخان چې د مور له لوره سترګې د دهٔ پهٔ خوا واړولې.

"شاه صاحب ! تهٔ نهٔ يې ملامت، وماته خبرې درک نهٔ راکاوۀ چې له کومه ځايه يې شروع کړم، موږ اراده کړې ده، خپل کلي ته پهٔ کډه ځو".

شاه جي چې د خپل سر پر تکوسپينو وېښتانو لاس تېرا وو.

"خاخانه ! دا زما فرض وو، ما خپل فرض پوره کړي دي، له تاسو سره مو يو احسان هم نهٔ دی کړی".

خاخان چې خپله پياله يې ډکوله.

"شاه صاحب ! تهٔ که يې احسان نهٔ بولې، موږ يې احسان ګڼو، نور بدل خو يې موږ نهٔ شو درکولای، دا رشته بهٔ تر مرګه درسره پالو".

له دې وروسته يې شاه صاحب او اقبال صاحب رخصت کړو،

شاه صاحب محيب تر لاس نيولی کور ته بوتلو.

پاته ورځې يې خپل کارونه سره سم کړو.

د هغه تاريخ پهٔ ورځ يې يوه لاری او يو موټر ونيوو، مابنام له يې د کوځې د ټولو، خلګو ډوډۍ وکړه چې نهٔ شيعه، نهٔ عسائي او نهٔ هندو پاته شوو.

له ډوډۍ وروسته يې لاری ته کور ورواچاوه.

له ټولو سره يې خدای پهٔ اماني وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه جي ،جبينه ،اقبال او د اقبال ښځه د ښځو وموټر ته ولاړ وو.

د خدای پهٔ اماني پر وخت، د درو سره کورنيو اوښکې څڅېدې.

شپه يې پهٔ لاره وو، بله، ورځ تر ماپښينه.

چې کلي ته ور ښکاره شو، افيسر او دينک د محيب د سرای څنګ ته ناست وو چې لارۍ او موټر يې پهٔ نظر شو.

افيسر چې موټر او لارۍ وليدو.

"دينکه اکا ! دا ده د محيب کډه هم راغله".

دينک چې د افيسر پهٔ لور حېران ، حېران کتل.

"تا اول ولي نهٔ ويل".

افيسر د دهٔ تندي ته کتل، واړه واړه يې خندل "ولي؟

زهٔ څهٔ لېوني درته ښکاردم ؟".

دينک :صاحبه زه هم ليوني نه وم ،په هر څه پوهېدم ،خو په څله مي لاس نيولي وو ،

دينک ناکراره شو ، په ځغاسته لاړو، خپله ښځه او ماشومان يې خبر کړو.

له هغې خوا د ماشومانو ناري شوې.

"د بختيالی ترورۍ کډه راغله،د بختيالی ترورۍ کډه راغله".

ماشومانو بختيالی څهٔ پېژندله، د پلار له خولې يې اورېدلي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پهٔ سرای کې خپل کور سره سماوو، ماښام تیاره کلیوالو ډوډۍ ورته راوړه.

پهٔ هغو کې یو منو اکا هم وو چې د بس د سفر خبر یې پهٔ یاده وه.

د کورتو وره ډوډۍ یې راوړه چې میان یې له اصلي غوړو ډک وو.

دوی چې ډوډۍ وخوړه، وروسته بیا د کور پهٔ سمېدو اخته شو، ناوخته ویدهٔ شو.

سهار چې راووتو، په کلې کې اوازه وه، ملکداد برایه د شپې بار شوی دی.....................

(c) ketabton.com: The Digital Library

Novel

Bakhtyalai

Author :

Abdul Qadir Mujrim

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library